

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnstvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbrana vsak dan zvečer izvešči nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravištvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Mir na Balkanu.

Mirovna pogodba med balkanskimi državami je podpisana. S tem je končana vojna, ki je povzročila svetovnopomembne spremembe, vojna, ki spada med najznamenitejše dogodke zadnjih sto let, vojna, čije posledice danes še niti pregledati ni mogoče.

Mir je sklenjen. Balkanske države so ga sklenile med seboj same, brez pomoči nesrečne evropske diplomacije in navzlic vsem spletkam, ki jih je delala ta diplomacija. V kratkih dnevih se je doseglo sporazumljenje na podlagi načela o ravnovesju med balkanskimi državami.

Bolgarska dobi seveda dosti manj Turčiji odvzetega ozemlja, kakor ga je zahtevala in kakor bi ga bila lahko dobila, če bi se ne bila zapletla v vojsko s Srbijo in z Grško. Po vojni s Turčijo bi bilo Bolgarski pripadlo veliko več ozemlja, kakor je bilo prvotno dogovorjeno med zavezniki, Srbija in Grška pa veliko manj. Zlasti Srbija bi bila hudo prikrajšana. Zahtevala je po vsi pravici, naj se jo odškoduje za to, da ni dobila severnega dela Albanije do Dracila in da je v vojski zoper Turčijo doprinesla večje žrtve, kakor je bila dolžna po zavezniški pogodbi. Toda Bolgarska je v nerazumljivi ošabnosti odklonila srbske zahteve. Slušala je samo glasove z Dunaja, ki so ji obetali, da Romunska ne bo vmes posegla in da ji je zagotovljena avstrijska podpora. Bolgarska ni hotela priznati ruskega carja za razsodnika o srbskih in grških zahtevah za odškodovanje, hotela se je temu razsodništvu le podvreči, če bo ruski car razsodnik le na podlagi zavezniške pogodbe in se je zanašala na svoj meč.

Pa je prišlo drugače. Izkazalo se je, da je bolgarski meč od vojne proti Turčiji skrhan. Srbi in Grki so Bolgare v velikih in krvavih bojih premagali in ves avstrijski pritisk ni mogel zadržati Romunije, da bi bila ostala doma. Romunska armada je prekorčila Dunav in od Srbov in Grkov že premagana Bolgarska je morala prositi za mir.

Pomoč z Dunaja je bila slaba, oziroma ni imela uspeha. Dunajski vpliv ni mogel preprečiti romunske intervencije in tudi ni mogel doseči separatnega sporazumjenja med Romunsko in Bolgarsko. Kar je bilo v človeških močeh, vse je storil Dunaj, da bi Romunska in Bolgarska sklenili poseben mir, tako da bi se Bolgarska mogla z vsemi svojimi silami zagnati na Srbijo in jo premagati. Toda vse to prizadevanje je bilo zaman. Romunska ni hotela skleniti separatnega miru z Bolgarsko, zahtevala je, da se sklene mir ob enem z vsemi balkanskimi državami in od tega je ni odvrnil noben pritisk z Dunaja. Bolgarska je spoznala, da je dunajska pomoč jalova in se je udala; bolgarsko zaupanje v dunajsko pomoč se je strašno maščevalo.

Proti mirovni pogodbi, sklenjeni v Bukarešti, ni Bolgarska oglasila formalnega ugovora, niti si je izgovorila, da postane veljaven šele tedaj, ko odobre velesile s to pogodbo izvršeno premembo berlinske pogodbe. Mogoče je pa vendar, da upa na tihem, da bodo velesile hotele to pogodbo »revidirati« in premeniti različne določbe. Posebno dunajski oficijozni, ki jih vsled velikih uspehov srbske armade in srbske diplomacije kar božjast meče, se zelo vnamajo za revizijo v Bukarešto sklenjene mirovne pogodbe na korist Bolgarske in na škodo Srbije. Ti dunajski oficijozni so že zopet prišli ob vso razsodnost, njihovo besno srbofobstvo je z novo silo udarilo na dan in čisto očitno je, da bi za vsako ceno radi delali zmešnjave.

Ni pa posebno verjetno, da bi kaj opravili. Balkanske države so se med seboj sporazumele in za mirovno pogodbo jamči tudi Romunska z vso svojo močjo in veljavo, Evropa pa je razdeljena in razcepljena. Na kako soglasje med velesilami skoraj ni misliti, kaj šele na kako skupno akcijo. Vsaka velesila ima druge interese in tudi druge skrbi, a prav nobene ni, ki bi hotela le količkaj pospeševati avstrijske cilje.

Upati je torej, da je sklenjena mirovna pogodba definitivna in da zavladna na Balkanu res mir. Bolgarska je pač izgubila mnogo tega, kar bi bila potom sporazumjenja s Srbijo in Grško lahko dosegla, vendar se

jo in Grško lahko dosegla, vendar se znamenito razširi in okrepča. Vojška med prejšnjimi zavezniki je bila pač žalostno pojav in je zlasti z bridkostjo navdala slovanska srca, vendar je upati, da se bodo nasprotja sčasoma polegla. Prednost je doseglo zedinjenje Nemčije in Italije je bilo tudi mnogo medsebojnih bojov.

Z mirovno pogodbo seveda še ni rešen ves balkanski problem. Odrta je še ena rana . . . Turki so še v Odrinu in Evropo ne ve, kako bi jih ven spravila. Toda občno mnenje je, da se naposled že dobi izhod, ki bo zadovoljil Bolgare in Turke, tako da ne nastanejo nove krize ali celo novi boji.

Mir na Balkanu. Ves svet, izvzemši nekaj dunajskih diplomatov, ga pozdravlja s presrečno radostjo, zlasti vsi slovanski narodi, ki so edini v želji, naj bi se z mirovno pogodbo začela na Balkanu nova doba, naj bi se slovanske države balkanske začela doba rasti, notranjega in zunanjega utrjenja, gospodarskega in socialnega procvita, saj bo to v prospeh vsega slovanstva.

Po sklepu miru na Balkanu.

»Me hočemo, da sklenete mir!«
»Me hočemo, da se preneha krvoprelitje!« Tako se je glasila evropska pesem še pred enim tednom in nemški listi bi bili napravili kar najrajše še strašnejše krvoprelitje, samo da se ustavi krvoprelitje. Enake logike smo sicer navajeni v Evropi, toda kar vidimo in slišimo sedaj, prekaša vsako pričakovanje. Jasno izražena želja po miru na Balkanu se je izpolnila. Mir je sklenjen. »Gnil mir!« »Protestiramo proti miru!« »Velika nesreča za Bolgare!« »Mir ne sme obveljati!« Tako vpijejo sedaj zopet isti listi in ne morejo prepoznati drugega. To je mogoče samo v Evropi. Toda pustimo za enkrat proteste in se ozrimo nazaj na potek pogajanj, ker v včerajšnji dopoldanski seji konference

mir še ni bil podpisan.

Sestavljen je bil sicer provizoričen mirovni protokol, definitivni protokol pa naj bi se podpisal šele, ko bodo vsa vprašanja razjasnjena.

V protokol se je vpisalo, da je prišlo med Srbijo in Bolgarsko glede mej do popolnega sporazuma in tudi sporazum med Grško in Bolgarsko se je konstatiral.

Včeraj dopoldne se je sestala mirovna konferenca zopet k plenarni seji pod predsedstvom romunskega ministrskega predsednika Majorescuja.

Grški ministrski predsednik Venizelo je po uvodnih formalnostih izjavil, da se je dosegel popoln sporazum med Grško in Bolgarsko glede prihodnjih mej. Tudi bolgarski delegat Tončev je podal enako izjavo.

Predsednik Majorescu je nato izjavil, da obstaja mir sedaj že v principu, vsled česar mora konferenca proklamirati

neomejeno premirje.

Ta njegov predlog je bil soglasno sprejet in voditelji diplomatskih misij so prevzeli nalogo, da obveste armade o premirju.

Predsednik Majorescu je v nadaljnjih svojih izjavah izjavil, da ne gre podpisati preliminarne miru, marveč da se mora podpisati definitivni mir,

ter je predlagal, da naj vsaka država določi enega zastopnika v komisijo, ki naj redigira protokol in mirovno pogodbo. Izvoljeni so bili v komisijo odposlanci Radev, Spalajković, Politis, Matanović in Filitti.

Konferenca je končno sklenila v posebni seji, ki naj se vrši ob 5. popoldne, predlagati se vprašanja glede vzajemnega postopanja, glede šol in cerkva in glede odškodnin za škodo, ki je v tesni zvezi z vojno in je bila provzročena vsled vojnih operacij.

General Coanda je bil na predlog ministrskega predsednika Venizelosa imenovan za vojaškega strokovnega delegata v vseh vojaških vprašanjih, ki bi se pokazala pri redakciji mirovne pogodbe.

Meje,

ki so se določile v provizoričnem mirovnem protokolu, so sledeče:

Od bivše bolgarske turške meje gre meja ob razvodju Strume in Vardarja proti jugu do zahodnega konca Belašice (Beles) planine, nato v loku med Strumico in Radovištom nad Dojranom po grebenu Belašice planine do Juruglerija in do vasi Topolnice.

ca, čez Strumo v Kočare, Čiflik-Čangel-Kalisj in do višinske kote 1800, od tod do vasi Soče in proti jugu do kot 660 in 1150, nadalje proti jugu do vasi Perice, kjer se obrne proti severo-vzhodu do vrha Karakove, od tod proti jugu do Čadirkaie, severno do Avlik-Kadaka zopet proti jugu do vrha Kajncala (1587 m), nato do višinske kote 985 in v Karov ter do višine 1177 in 1843, od tam proti jugu do vrha Čilia in čez Rujen Planino do postaje Okidželar ter končno ob reki Mesti do morja.

V mir. protokol se bodo sprejele, kakor je to že običajno, tudi določbe glede

demobilizacije.

Romunska vlada je baje že včeraj odredila demobilizacijo zlasti zato, ker primanjkuje na Romunskem delavcev za žetev in ker se boje, da se kolera v romunski vojski še bolj razpase. Polki, v katerih so se pojavili slučajni kolere, bodo ostali ob Donavi v karanteni. Nekoliko neverjetna pa je vest, da hoče tudi Bolgarska že v ponedeljek demobilizirati del svoje vojske. Bolgarsko čaka namreč sedaj zopet veliko delo

na jugovzhodu in pred Odrinom, ki so ga velesile popolnoma pozabile.

Včeraj ob 1. popoldne je bil nato podpisan mirovni protokol, mirovna pogodba pa se podpisuje v soboto.

V mirovni protokol se je sprejela tudi izjava bolgarskih delegatov, da žele revizijo mirovne pogodbe s strani velesil, ob enem pa tudi želja vseh na konferenci zastopanih držav, da naj velesile store, da se

Turčija umakne na mejo Enos-Midia.

Mir, ki je zlasti za Bolgarsko velike važnosti in ki ji omogoči, če hoče ostati v dobrem razmerju zlasti s Srbijo, zelo lepo bodočnost, zahteva seveda od Bolgarske velike žrtve, neupravičena pa je trditev bolgarskih delegatov, da bi ložje pretrpeli izgubo Trakije in Odrina, kakor izgubo Makedonije. Baje je bolgarski delegat Tončev izjavil tudi ruskemu poslaniku v Bukarešti Sebeku, da vsled zasedanja Makedonije s strani Srbije ni misliti na bodočo zvezo Bolgarske s Srbijo. V prvi potrtosti je pač taka izjava mogoča, upati pa je, da bolgarski državniki ne bodo hodili po svoji stari poti naprej in da

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire
(Dalje.)

Če je slučajno prišel v žensko družbo, tedaj je nastopal popolnoma nepriljeno. Bil je celo ljubezniv. Toda, kakor hitro sem omenil svojo ženo ali pa ga prosil, naj nas obišče, je že skušal, kakor hitro mogoče, obrniti govor na kaj drugega. Nisem ga smatral za zmožnega kakega prestopka. In tako sem prišel do zaključka, da so ga morda prej kdaj po krivici obtožili kakega zločina in da je dokazal svojo nedolžnost le s pomočjo onih nedosegljivih duševnih moči, ki so ga usposobljale, da je odkrival tujo krivdo.

V tem je bil morda ključ do njegovega bitja in vir njegovega čudnega nagnjenja, da se je zanimal za senčnate strani človeškega značaja. Slonel je, kakor navadno s prekrizanimi nogami, v naslonjaču ter tihlo pihal oblačke dima pred se. Jaz sem blizu okna sedel na enega izmed krasnih divanov, tako da sem videl na snežene strehe hiš, ki so se v dolgi vrsti raztezale proti reki.

»Kaj pa imate tu?« je vprašal, ko mi je iz roke padla na tla neka knjiga.

Pripognil sem se, da jo pobrem.

»Enega izmed vaših romanov, ki je tu ležal. Prvo poglavje sem prelistal; govori o pokvarjenosti in nezvestobi žensk. In to me vedno odvrča od knjige. Seveda francoski! Po mojem mnenju je žena najpožrtvovalnejše bitje! Vi seveda kažete tako malo hrepenenja po ženski družbi, da sem izgubil že vse upanje, videti vas kdaj kot kandidata za zakonski jarem.«

Moja žena in moja tašča mi že očitati, da se mi še vedno ni posrečilo, privabiti vas v mojo hišo.«

»To je zelo prijazno od dam,« je počasi odgovoril. »Morda postanem sčasoma vendarle še toliko pogumen, da vas obiščem. Kako čudno je nebo!«

Obrnil se je proti oknu.

»Ravno tak dan, kakor ob Hudsonskem zalivu, čmeren in žalosten!«

»Pariz, Perzija, Afriko in daljni vzhod ste imeli na razpolaganje, in vi omenjate celo severno Kanado. Ali ste vso zemljo prepotovali?«

»Da,« se je glasil lakonični odgovor.

»Ali ste morda medpotoma nabrali svoje vednosti? Vi ste še tako mladi in vendar ste morali neke obiskovati šolo.«

»O, danes se hitro pride na vse kraje; mora se biti le brez miru, kakor sem bil jaz tedaj, ter razpolagati

s potrebnimi sredstvi. Mnogo sem imel opraviti s svojim prekipevajočim, strastnim temperamentom — le z najstrožjim samozatajevanjem in vzdržnostjo se mi je posrečilo, pomiriti svojo kipečo kri. Filozofija in ljubeči oče sta mi pri tem pomagala.«

Prvič je omenil svoje rodbinske odnose.

»Ne živi več,« je nadaljeval Connors, »in po njegovi smrti sem postal drug človek. On je skoraj izključno vodil mojo vzgojo. Prvo šolsko vzgojo sem dobil v neki indijanski šoli na zahodu; pozneje sem obiskoval neki gimnazij na Nemškem.«

»V indijanski šoli?« sem začuden vprašal.

»Da, v indijanski šoli, moj dragi prijatelj,« je ponovil, »kajti želel sem si tovarišev enake starosti.«

Moj oče je bil sicer belokožec, moja mati pa polnokrvna Indijanka. Njen značaj pa je bil tak, da je popolnoma zakril njeno temno barvo, če je barva sploh v kaki zvezi s človeškim bistvom. Ker večina ljudi ni tega mnenja, sem postal samotar, ki ga je družba obsodila.«

Molče sem poslušal njegovo izpoved.

»Vi ste govorili o požrtvovalnosti žensk. Dovolite, da vam tudi jaz nekaj o tem povem! Enkrat sem vam pripovedoval o nekem agentu Hudson Bay companyje visoko tam na severovzhodu, ki ga je duhovnik

poročil z neko Indijanko, ki je v trgovski seziji prišla v naselbino, kjer je on stanoval. Vsaj se vendar spominjate? On, ki nikakor ni moral iz nečastnih vzrokov zapustiti svojo domovino, je bil imponujoča osebnost plemenitega rojstva in finih navad, ona pa otrok elitnega indijanskega plemena, ki je popolnoma divje vzrasla, le kratek čas je bila v Montrealu. Kar ju je skupaj dovedlo, ni bila ona velika ljubezen v navadnem smislu. Visoka postava in visoki, svetli Keltov obraz sta vzbudila v ženi, ki so jo vodili najpriminitivnejši impulzi, strast, ki ni mogla ostati možu skrita.

Ker sta bila v naravi drug na drugega nakazana, sta poslušala oba, ki nista bila navezana na nikakoršne ozire, na tajinstvene nagone, ki ju so z magnetično pramočjo združevali.

Navdana od odkrite, vzajemne hvaležnosti, sta sklenila zakon, ko je prišel duhovnik v pojezersko pokrajino, da vrši svojo težko službo med nomadi in traperji. Stari Indijane, ki je bil zadovoljen z izvolitvijo svoje hčere, se je pridružil neki lovski družbi, ki je šla proti severu.

Ko je minila sezija in ko niso več prihajali tujci, se je začela za naselbino doba osamelosti in nedelavnosti. Žena je ostala sama s svojim možem, in nekaterimi nastavljenici, ki so bili večinoma mešane krvi. In tedaj je imel agent dovolj časa, da je boljše spoznal svojo ženo.

Koliko sta se v teh čudnih medenih časih zblížala, dokazujeta neki poznejši dogodek in njegov učinek na moža, ki je postal na to po sodbi vseh, ki so ga prej poznali, popolnoma drug.

Ravnatoko dolge, kakor poletni dnevi, so tudi zimske noči v oni deželi. Par je sedel pri tlečem ognju ali pa je potoval po neizmernih sneženih poljih v tresočem se odsvitu severnih luči. Žena, ki je od svojih otroških let poznala vse elemente, ni bila bitje, ki bi je moral človek z bojaznijo ščititi in varovati. Mogoče ji je dajala harmonijo med njeno dušo, ki se je zdaj odpirala, in ogromno okolico njene osebnosti nekako velikost — mogoče je tudi mož pozabil preteklost — in ni obžaloval, da si je izbral ženo, ki ga je ljubila z isto divjo močjo, kakor panter svoje mladiče. Že odmev njegove težke hoje na raskavih deskah njenega stanovanja je zadoščal, da je njeno srce trepetalo od veselja. Tako so minoli zimski meseci v vednem nevarnem boju z naravnimi močmi.

»Nekega popoldne je šel mož pogledati past za medvede, ki je bila nastavljena nedaleč od ustja neke reke. To pot, na kateri ga je njegova žena čestokrat spremljala, je napravila običajno vsak dan. Danes je slučajno ostala doma, in ker so tudi drugi ljudje imeli različne opravke zunaj, je šel sam.

(Dalje prihodnjik.)

si bodo v svojem lastnem interesu premislili igrati vlogo nespravljenega brata.

Kolikor se da že danes konstatirati, so vse

velesile

zadovoljne s to rešitvijo balkanske krize, samo nemško časopisje, med njim tudi oficijozno, je dobilo krče ter skuša s svojim hujškanjem delati javno mnenje. »Wiener Allgemeine Zeitung« imenuje mir v Bukarešti samo »preliminarni mir« ter piše:

»Preliminarni mir, sklenjen v Bukarešti, stoji v nasprotju z obema principoma, ki jih je postavila Avstro-Ogrska, že začetkom pogajanj: da se namreč Bolgarska ne sme ponažati in da se ne sme izpodriniti iz centralne Makedonije. Stvar Avstro-Ogrske in, v kolikor stoji na tem stališču, tudi stvar ostalih velesil, bo, da pridobe veljavo tema principoma. Če tudi prihajajo iz nekaterih evropskih centrov glasovi, ki pravijo, da je nepotrebno izpreminjati določbe, storjene v Bukarešti, moramo vendar, dasiravno noče Avstro-Ogrska pogodbeno določenega sodelovanja pri novi ureditvi balkanskega zemljevida nikomur zabraniti, videti v teh mnenjih samo izjavo desinteresa, ki se da upravičiti s stališčem, da bi manjše število sodelovalcev izenostavilo pourparlere. Če pa stoji gotovi krogi celo na stališču, da je nemogoče

vplivati na sklepe v Bukarešti, bi pomenilo to prepustiti balkanskim državam modifikacijo berlinske pogodbe, česar pa si gotovo ne bo samo Avstro-Ogrska premislila.

Nemški listi bi tedaj hoteli morda zopet kako mešetarijo in kako skrupulacijo, ki naj bi se sedaj ne imenovala več »Berlinska pogodba«, marveč morda »Dunajska pogodba«. Če bi bilo mogoče, da se jim izpolni ta pristrana želja, smo prepričani, da bi imeli humoristični listi dosti gradiva.

Dunajski krogi pravijo, da zahtevajo tako revizijo mirovne pogodbe Avstro-Ogrska, Rusija, Italija in Angleska. Kje pa je ostala Nemčija, brez katere vendar avstrijska diplomacija ne more storiti nobenega koraka? Kje je zdaj »Nibelungentreue«? Ej, daleč smo prijadrali, da nas je zapustila ta zvesta zaveznica! Graecia felix...

Francoska take revizije noče, istotako je noče Nemčija. Rusija je tudi rekla, da bo morala Bolgarska popustiti in angleska vlada je preklicala svojo noto, v kateri je izjavila, da si prihrani pravico do revizije mirovne pogodbe.

Ostane tedaj samo še Italija. Ali bi ji ne bilo prijetno, če bi dobila otok Krf, kamor hodi nemški cesar tako rad se solnčiti in kopat starine? Toda Dunaj hoče in hoče revizijo mirovne pogodbe, ker pa druge države nočejo, se je prva navdušenost že podelila, ter sedaj predlagajo na Dunaju že samo izmenjavo misli od kabineta do kabineta, tedaj pravi židovski tohu vabohu. Vardarska črta je prava meja, kar je na vzhodu te črte, naj bo bolgarsko. To je princip dunajske diplomacije. Pa tudi Solun in Kavala ležita na vzhodu Vardarja. Ej, to jim že ni prav. Vardar naj bo meja samo med Srbijo in Bolgarsko, Grška pa naj le dobi čim več, tem boljše. Samo Srbi so dunajski gospodi na poti. Ali se Srbov res tako boje? Pravijo, da bi lahko prišlo zopet do vojne, v kateri bi se hotela Bolgarska maščevati. Toda brez skrbi naj bodo. Za enkrat si bo to Bolgarska premislila in v kratkem času bo morda najboljša prijateljica Srbije, in če morda tudi to ne, prepustite Srbiji, da skrbi sama za sebe, pokazala je, da zna menda boljše ščititi svojo deželo kakor gotovi drugi. — Če pa bi hoteli velesile dati Bolgarski Kavalo nazaj, bi bilo to gotovo pozdraviti. Toda na to naša diplomacija ne misli resno.

Grška v objemu Turčije.

Da Grški ni bilo nikdar dosti verjeti, je staro dejstvo. Grška se je Turčiji močno približala in v dunajskih krogih pozdravljajo tudi to v svoji konfuznosti. Z Dunaja poročajo celo, da imajo iz turških virov poročila, iz katerih se da sklepati na vojaško kooperacijo Grške in Turčije v Trakiji. Tudi pripisujejo na Dunaju velik pomen dejstvu, da se je postavil grški patriarh v službo porte in protestiral pri ruskem carju proti Bolgarom.

Sedaj pa so dobili na Dunaju celo poročilo, da so se vršila med turškim in grškim generalnim štabom pogajanja, in da so prišli v ta namen grški častniki v turško glavno taborišče h generalisimu Izet paši. Dunajski diplomatični krogi mislijo, da so podučeni, da pri dogovoru v Atenah ni šlo samo za obnovitev diplomatskih stikov, marveč da je šlo za gotovo določbo glede Trakije. Oficialna grška poročila, ki to zanikajo, kaže ne odgovarjajo resnici.

Nov zemljevid balkanskega polotoka.

Mir na Balkanu je sklenjen in približno so že določene nove meje posameznih držav.

Turčiji ostane od njene prejšnje posesti, obsegajoče 170.000 kvadratnih kilometrov, z več kakor 6 milijoni prebivalci, samo še ozemlje, ki meri približno 20.000 m² in šteje en milijon 400.000 prebivalcev.

Bolgarija odstopi Romuniji ozemlje Turtukan-Dobrič-Balčik, ki meri okrog 7000 m² in šteje 260.000 prebivalcev. Dobi pa: ostali del odrinskega vilajeta s 23.500 km² in 650.000 prebivalci, del solunskega vilajeta v izmeri 12.000 km² s približno 260.000 prebivalci in del kosovskega vilajeta v izmeri 5000 km² in s 150.000 prebivalci. V celem je torej Bolgarija dobila 40.000 km² z 1 milijonom 60.000 prebivalci. Ako odštejemo ozemlje, ki je je morala odstopiti Romunski, se je Bolgarija povečala za 33.000 km² in bo štela 800.000 prebivalcev več, kakor pred vojno s Turčijo.

Srbija dobi: večji del kosovskega vilajeta v izmeri 18.000 km² s 620.000 prebivalci, del bitolskega vilajeta v izmeri 9000 km² s 320.000 prebivalci in del solunskega vilajeta v izmeri okrog 5000 km² s 170.000 prebivalci. V celem dobi Srbija 32.000 km² z 1.110.000 prebivalci.

Črna gora dobi del novopazarskega sandžaka, ozemlje okrog Gusinja in Plave, Peč, Djakovico in del skadrskega vilajeta, kakor ga je določila poslaniška konferenca v Londonu, torej v celem okrog 7000 km² z 230.000 prebivalci.

Grška dobi: otok Kreto, Epir, del južne Makedonije, Solun z ozadjem, Seres, Dramo in Kavalo s 45.000 km² in 1.520.000 prebivalci. Poleg tega dobi še Grška večino Egejskih otokov.

Nova kneževina Albanija bo obsegala večji del skadrskega vilajeta, severni del janinskega vilajeta in dele bitolskega in kosovskega vilajeta, torej ozemlje, ki bo štelo okrog 32.000 km² in štelo okrog 880.000 prebivalcev.

Povečane balkanske države bodo po sklenjenem miru merile: 1.) Romunija 138.000 km² (doslej 131.000 km²); 2.) Bolgarska 129.000 km² (doslej 96.000 km²); 3.) Grška 110.000 km² (doslej 65.000 km²); 4.) Srbija 80.000 km² (doslej 48.000 km²); 5.) Črna gora 16.000 km² (doslej 9000 km²).

Kar se tiče prebivalstva, bo štela:

- 1.) Romunska 6.260.000 prebivalcev (preje 6 milijonov);
- 2.) Bolgarija 4.600.000 prebivalcev (preje 3.800.000);
- 3.) Grška 4.100.000 prebivalcev (preje 2.500.000);
- 4.) Srbija 3.600.000 prebivalcev (preje 2.500.000) in
- 5.) Črna gora 480.000 prebivalcev (preje 250.000).

Iz teh podatkov je razvidno, da se najbolj poveča Grška, najmanj pa — Srbija!

Črnogorski junaki na makedonskem polju.

Dopisnik nekega angleškega lista je te dni obiskal črnogorske ranjence v bolnici v Belgradu. Ko je vprašal nekega ranjenca, kako mu ugajajo bratje iz Srbije, je pritrjuje priklimal in rekel:

»O kakor junaki znajo lepo umreti! In zakaj bi tudi ne znali! Saj so Srbi prav tako kakor mi! Strahu ne poznajo, kako bi ga tudi naj poznali?!

Ranjenc, je postal zaupljiv in nadaljeval z nekoliko tišjim glasom: »Toda veste, je že vse prav, lepo in dobro v Srbiji, toda so pa le tu stvari, ki bi jih pristen Črnogorec vendarle ne mogel prenašati. Ko smo slišali, da so Bolgari naše srbske brate izdali, se je takoj napotilo 12.500 izmed naših junakov (Črnogorec imenuje svoje rojake vedno junake. Opomba.) bratom na pomoč. Seve, mi smo se hoteli boriti in nič kakor boriti. Pa so prišli srbski častniki in so nas hoteli učiti najraznovrstnejših stvari. V vrsti bi morali stati, pozdravljati bi jih morali, pa čast in spoštovanje bi jim naj izkazovali! Toda, veste, takšne stvari pri nas kratkoma niso v navadi!«

»Pa kaj so častniki od vas zahtevali?« je vprašal dopisnik.

»Veš, ko smo prišli, so nam častniki rekli, da se moramo naučiti discipline. A čemu bi se naj pravi Črnogorec učil discipline! Ali nismo Skadra zavzeli, Kdo nam more očitati, da bi bili kdaj v kaki zvezi s tisto prokleto disciplino. Prišli smo torej v Srbijo. Stopil je k nam častnik, odvedel mene in moje brate, nas postavil

na solnce ter nam velel, naj mu gledamo v obraz. Jok, to ne bo dobro, sem rekel. Pa je zopet pristopil oficir in s prstom pokazal na vsakega poedinca. »Ti si prvi,« je rekel in meni pa je rekel: »Ti si drugi!« To pa mi je bilo vendarle preveč. »Čuješ, brate Srbije,« sem mu rekel, »vsa čast in spoštovanje tebi, toda jaz še nisem bil nikoli drugi in tudi sedaj nimam nobenega poželjenja po tem. Jaz se hočem za-te boriti, zasramovati pa se ne dam!«

»Kaj pa je na to častnik storil?« je vprašal dopisnik.

»Znaš, ker so vsi naši junaki prav tako govorili, je uvidel, da se ne da nič napraviti; zato je nas nehal šteti in nas razvrščati po hrabrosti.

Jok, Črnogorec se ne da zapostavljati in zasramovati.

Ranjenc je za trenutek utihnil ter se globoko zamislil. Na to pa je nadaljeval:

»Znaš, pravzaprav ne morem razumeti ljudi tu v Srbiji. Pri nas gre žena z možem v vojno in mu kuha, ko se on bori s sovragom. Ko smo pa semkaj prišli, se je pojavil pri nas častnik ter nam prinesel graha, krompirja in mesa. »To je vaša jed,« je rekel, »eden izmed vas bo moral kuhati.« Ha, kuhati! Kaj pravite k temu? Črnogorec pa kuhati! Odgovorili smo mu: »Mi smo prišli, da se borimo, ne pa da kuhamo. In če bi sam sv. Nikola prišel k nam, bi zanjga ne kuhali. Ti lahko kuhaš, mi pa tega ne bomo storili.« Pometali smo sočivje proč, meso pa smo si spekli na žrjavici. Ko je potem uvidel, da se z nami ne da ničesar napraviti, je nas pustil na miru in vse je bilo v najlepšem redu. Sprva je še menil, naj bi leže stekali, toda tega ne stori noben Črnogorec. Saj vendar nismo Arnabt! Mi streljamo stoji, da bolje vidimo. Lahko mi daš bogve koliko ovca, pa se ne bom vlegel, da bi streljal, jok, nisem Arnabt...«

Štajersko.

Iz Zidanega mosta nam poročajo: Minule dni je bil v Loku in tu pri svojih znanjih na obisku dramski kaplan Grošl. Naenkrat pa se je raznesla vest, da so ga potegnili iz Savinje, blizu izliva potoka Gračnice, mrtvega. Sodi se, da je šel reves sam v vodo. Bil je nesrečen in nezadovoljen s svojim stanom, povrh tega so ga nameščali vedno pri »boljših« župnikih. Pri ljudstvu je bil tu kakor tudi v Dramljah zaradi svoje vesele, družabne narave jako priljubljen.

Slovenska Bistrica. Slovenci! Slovenke! Dne 17. avgusta 1913 ob 4. popoldne se vrši ustanovni občni zbor slovenjebistriškega Sokola v hotelu »Austria«. Bratje Sokoli in prijatelji sokolstva vsi na krov!

Iz Slov. Bistrice. V zadnjem času se vršijo neprenehoma napadi klerikalnih listov »Straže« in »Slov. Gospodarja« na »tihe« liberalce, osnujočega se Sokola in celo na ugledne moze. Poznamo dobro vse tiste gospode, ki imajo vedno na jeziku »skupno delovanje«, na tihem pa kujejo hinavske in podle napade, katerim temelji le gola laž in pa srd. Največ skrbi in jeze jim dela slovenjebistriški Sokol, ki pravzaprav še niti ne živi; hočejo pa ga že kot nerojeno dete umoriti s tem, da hujška ljudi proti društvu. Največji kristjani (!?) pri farni cerkvi, ustanovite si Orlo; če že mislite, da bi se »lepo« glasilo: V Slovenski Bistrici se je ustanovil Orel! Tem bolje, če je v narodno ogroženem kraju več obrambnih društev. Nas pa noben vrag ne bo premotil, da bi ne ustanovili Sokola, kajti »še lepše« se bo glasilo: V Slovenski Bistrici se je ustanovil Sokol! — Gospodje klerikalci — delajte po svoje, nas pa pustite tako pri miru kot mi vas, ker drugače se zna zgoditi, da tudi mi ne bomo spravili vsako puščico v žep, ampak stili malo bolj na prste in vas pri boljši luči ogledali.

Šoštanj. V nedeljo 3. avgusta je priredil tukajšni Sokol pod vodstvom br. Čobala javno telovadbo, pri kateri je sodelovala tudi vrsta braslovškega Sokola. Nastop je bil sicer v malem obsegu, vendar pa se ga sme, posebno kar se tehnične strani telovadbe tiče, prištevati nad povprečni nivo enakih prireditev. Proste vaje Sokolice so naravnost presenetle. Preciznost, skladnost ter pred vsem lahkota in eleganca gibov je bila občudovanja vredna. Bila je to odločno najlepša točka sporeda. Dovoleno lepe so bile tudi skupine, pri katerih so nastopili telovadci in telovadke skupaj. Kar se tiče orodne telovadbe, je poudarjati, da naj telovadke nastopi le s takimi vajami, ki jih ima popolnoma v oblasti, kajti le v tem slučaju je vaja za gledalce estetično užitek. In dandanes smo gledalci v tem oziru že precej razvajeni. Živahen aplavz je žela vzorna

vrsta, posebno bratje Čobal, Jerin in Lužar. Pohvalno je omeniti vzorno disciplino telovadcev in telovadk, kar kaže, da je vodstvo v sigurnih rokah. Po veselici se je razvila živahna, neprilijena zabava. V celoti se je prireditev vrlo obnesla in je Šoštanskemu Sokolu čestitati na lepega uspehu.

Čuki pri Sv. Lovrencu na Dr. p. Že dolgo se trudita župnik Ozmeč in njegov kaplan Sagaj, da bi tudi v svoji fari ustanovila zloglasne Čuke. Že lani so ustanavljali tukaj to farovško gardo, toda vsa »čukolada« je ostala le na papirju; kajti navdušenja in zanimanja za čukarijo naši Poljanci pač nimajo. Da bi pa vsilila svojim faranom čukarsko idejo v glavo, sta v nedeljo, dne 3. avgusta zbobnala vse čuke s celega Dravskega polja v Sv. Lovrenc, češ, da bi pokazali Poljancem, kako prijetno je vendar biti član te »vzorne« organizacije, ki je ta dan pokazala svoje uspehe pri sodčkih pivu. O telovadbi ne govorimo. Samo to moramo poudarjati, da se je čutil neki jurist Dostal dolžnega, da isto popravi in čuke umije s svojim jezikom. Kakor smo pa videli, ga priroda ni obdarila z govorniškim talentom, kajti zabrusil je samo nekaj laskavih, neložnih klobasarij med Orle, ki jih je končal z besedami: »Ne gledajte ne na levo, ne na desno; kajti vsi so vaši sovražniki, mogoče še oni bolj nego ti!« No g. Dostal, bili ste preveč odkritosrčni, da ste nam naravnost povedali, da so vam še ljubši nemškutarji, nego napredni Slovenci, ki pa ne trobijo v vaš rog. Črni gospodje, v katerih družbi ste se sukali, bi mogoče bolj zavijali in bolj po ovinkih povedali to, kar ste nam v tako naravnost in odkrito razjasnili. Se vam pač vidi, da še nimate prakse in da niste posebno »brihtni« glave. Toda to ne škodi nič; črni gospodje vas bodo že še naučili, kako se mora ljudi »farbati«. Pač pa se čudimo, da trpe takega izzivača na Ptujski gori, v kraju, kjer se borita obe stranki skupno proti štajercijanstvu. Mislimo, da bi bilo dobro, če bi Dostal ostal doma za pečjo in ne hodil delat zgage med doslej mirno prebivalstvo. Pred vsem mu pa svetujemo, da se poprime rajše knjig; kajti zadnjič nam je jasno dokazal, da mu še mnogo manjka, predno dožije na govorniškem polju lavorike. — Več občanov iz Ptujске gore.

Iz Ljutomer. Pred desetimi leti je ustanovila četa navdušenih mož Murskega Sokola. Duša vsemu je bil pokojni starosta dr. Chloupek, ki se je bil v svoji domovini navzel pravega sokolskega duha ter uvidel potrebo Sokola v Ljutomeru. Pod njegovim dolgoletnim vodstvom je društvo izpolnjevalo svojo nalogo, budilo slovenski življenjski ljutomerskega okraja z izletji, telovadbo in podobnim družbenim delom. Letos, 15. avgusta, obhaja društvo svojo desetletnico in od vseh strani naših še Slovenskih goric bodo prihitali Sokoli ter tako izpričali bratstvo in ljubav, ki jih veže k skupnemu delu za moč in slavo narodovo. Udeležba obeta biti mnogoštevilna; vse priprave so v popolnem teku, zato pa kličemo vsem bratskim društvom, vsem prijateljem telovadbe: 15. avgusta vsi v Ljutomer! Na zdar!

Drobne novice. V Ljubnem na Zg. Štajerskem je ustretil tesar Formbitner svojo ljubico, dekle Anastazijo Pilz in se je javil potem sam policiji. Dekle ga ni več maralo. — Iz Celja. Dr. pl. Radvan se je podal s svojo ženo, gospo Heleno Odilon v Doberno. Tam se namerava Odilonova popolnoma ozdraviti od posledic znane avtomobilske nezgode. — Na Dobrni je došlo do velikega pretepa med domačimi in janževskimi fanti, ki se je deloma odigral celo na pokopališču. Pretepači so pipali križe iz zemlje in se z njimi tepli. Poprej so se skupno »veselili« na neki klerikalni veselici. Sado-vi dr. Křekovih nauk!

Koroško.

Koroški učitelj discipliniran! »Edinost« piše: Deželni šolski svet je premedel nekatere učitelje »iz službenih razlogov«. Prav zanimiv je ta slučaj, ker deželni šolski svet aranžira to samo med Slovenci, pri nemških učiteljih se bi ne upal udeležiti tega zakonolomstva. Deželni šolski svet prezira vsa načela pravičnosti in se ravna sploh le po navodilih Volksratovih hujškečev. Privandranji Nemci dopisujejo dan na dan Volksratovcem, ki take podatke, polne laži in zvijač, donajajo udom deželne šolskega sveta. — Če se je morda slovenski učitelj upal parkrat kihnuti, ali pa preglasno govoriti o slabem vremenu, je že premeščen iz službenih razlogov. Nadučitelj Hribnik v Lipi nad Vrbo je menda pravilno izkazal šolske zamude in jih

izročil načelniku krajnega šolskega sveta, ki jih je pa zapravil, da se je potem moglo Hribniku očitati, da ni izpolnil izkaza zamud. Navadili so potem vsenemškega rogovileža, gostilničarja Hofferja, da vedno išče podpisov. Res leta Hoffer od hiše do hiše in poudarja: »Für unterschreiben, wir kriegen gleich an anderen Lehrer!« Načekkane pa ima seveda na papirju debele laži in obrekovanja, katere pa ljudem zatajuje; glavno je, da lovi podpise — pod katero pretvezo, to mu je malo mar. Občina protestuje zoper premestitev in Hoffer se laže ljudem, da občina zahteva premestitev.

Dragocenosti izgubila. Iz Št. V. da ob Glini poročajo: Na potu Benetke-Dunaj je izgubila blizu postaje Št. Vid ob Glini Giza Setzgar pl. Balvanjos za več tisoč kron dragocenosti. Morda so ji bile tudi ukradene.

Primorsko.

Slovensko izobraževalno in podporno društvo v Opatiji priredi v petek 15. avgusta t. l. veliko ljudsko veselico s plesom na vrtu in v vseh prostorih restavracije »Runtič« v Opatiji, kralja Karla sprehajališče. Začetek ob 4. popoldne. Godba na lok. Vstopnina 1 krono za osebo. Čisti dohodek je namenjen podporni blagajni društva.

Kdo polni nemško šolo v Opatiji? O tem predmetu pisalo se je že večkrat in priznati se mora, da z uspehom. Že tedaj se je reklo, da polnijo nemško šolo v Opatiji otroci nemških staršev. Na žalost se najde tudi mnogo slovenskih staršev, ki so tako zaslepljeni, da pošiljajo svoje otroke v to pomemčevalnico. Nekoliko teh staršev se je vsled pisanja v »Slov. Narodu« res streznilo in poslalo svoje otroke v hrvaško šolo, drugi pa trdovratno pošiljajo svoje otroke še naprej v to kovačnico v kateri jih bodo tako prekovali, da bodo enkrat svoje lastne starše zasramovali. Pred menoj leži imenik teh staršev in vse me mika, da bi ga obelodanil, storil pa tega še za sedaj ne bom, ampak priporočam tem nezavednim Slovencem in Slovenkam, da se že enkrat streznijo in rešijo še o pravem času svoje otroke, svojo kri. Torej, slovenske otroke v hrvaške šole, kjer se bodo tudi lahko naučili nemški jezik. V početku šolskega leta obelodanili bomo listo tistih slovenskih staršev, ki bodo poslali otroke v nemško šolo in to brez obzira.

Sportklub »Vorwärts« v Opatiji. Pod tem naslovom ustanovilo se je zopet novo nemško društvo v Opatiji. Sestalo se je nekoliko nemških fantov, kupili so »žogo« in pustili so se seveda takoj fotografirati. To je do sedaj vse delovanje tega »Vorwärtsa« in s tem so že storili po mnenju gotovih oseb, ki okoli opatijske »Kur in Badezeitung« oblače in vedre, toliko, da se more to sliko na uvodni strani imenovane novine prikazati svetu kakor opatijsko znamenitost. Čudno, če se pomisli, da v Opatiji obstoji že dolgo športni klub »Opatija«, ki v polni meri tudi goji šport, in se je pustil tudi že slikati, in še mnogo drugih slovenskih društev, pa še nobeno ni imelo te časti, da bi se jih prikazalo svetu na prvi strani tega časopisa. Gospod Kreisel ali imajo pri vas samo Nemci prednost? Le malo bolj počasi, ker drugače se bomo zopet spoprijeli, pa bode zopet polom. Pustite v »Kur in Badezeitung« svoji svrhi in ne terajte politike z njo, ker bode drugače subvencija odpadla.

Tuji v Opatiji. Volosko-Opatijo je obiskalo od 1. januarja do 29. julija t. l. 34.724 oseb. Od 23. julija do 29. julija jih je prišlo 1625, a na 29. julija je bilo v Voloski-Opatiji nastanjenih 4012 gostov, katero število pač ne odgovarja številu lanskega leta ob tem času, ker so Srbi iz kraljevine vsled vojske izostali. Lansko leto ob tem času je bilo čez 5000 gostov tu.

Iz Divače. Uredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani. Sklicuje se na § 19. tisk. zak., prosim, da priobčite na dopis »Iz Divače«, ki se nahaja v listu »Slovenski Narod« dne 2. avgusta 1913, šteč. 176, v prihodnji številki na istem mestu in z istimi črkami nastopni popravek: Ni res, da »v Divači« životari ob zadnjih vzdihih, na čez mero zadolženem posestvu, ki je bilo pred kakimi dvajsetimi leti eno najlepših, največjih in najbolj materialno dobro situiranih v celi nakelski občini — sicer sedaj malopomembni — Viki Magajna. Res pa je, da živim v svežem in ugodnem življenju, kakor napredujoči obrtnik i dobro situiran posestnik na posestvu, ki je veleaktivno in sedaj dosti več vredno, nego je bilo pred kakimi dvajsetimi leti. Ni res, da sem postal »po milosti nakelskega župana svoj čas in za zadnjikrat občinski svetnik.« Res pa je, da sem bil izločen

baš proti glasu in v kljub agitaciji škocjanskega učitelja in naklonskega župana Albina Štrekclja, za občinskega starešino. Ni res, da sem se lotil njegove (župana Štrekclja) sopogre ter zasramovalno vmešaval njeno ime v razpravo, kakor: »Kaj mislite, da se bomo klanjali vaši Marički? itd.« Res pa je, da sem v javni seji rekel, da gospe Maričke nisem žalil. Ni res, da sem tožil župana Štrekclja samo za besede: »Če bi bil bolj močan, bi vas prijel za vrat in ven vrgeč.« Res pa je, da sem tožil župana Štrekclja tudi za besede: »Če bi bil bolj močan, bi vam glavo razbil.« katere je sam župan v sejni zapisnik pisal. Ni res, da je »s tem končala novostrujska kavalirska afera.« Res pa je, da se bo obravnavala še na kasijskem sodišču. — Divača, dne 6. avgusta 1913. — Viktor Magajna, posestnik, gostilničar in imetelj javne tehtnice. — Op. uredništva: Ta popravek sicer ne odgovarja postavnim predpisom in mi bi ga bili lahko vrgli v koš, a prijavi smo ga, da se bo Divača malo smejala na stroške tega originalnega Magajneteta. Če se našemu dopisniku zdi vredno, naj pa vzame v roke krtačo in naj si izposodi tega možička.

Tržaški deželni zbor. Iz Trsta poročajo: Ker sta obe komisiji deželnega zbora za preiskavanje volilnih reklamacij in za verificiranje volitev končali svoje delo, so določili prihodnjo plenarno sejo tržaškega deželnega zbora za soboto, 9. t. m. ob dvanaestih popoldne. Na dnevnem redu je kot edina točka končna verifikacija volitev.

Nemirno morje. Predvčerajšnjem popoldne je bilo v Trstu morje zelo nemirno, kar je posebno učinkovalo na promet med Trstom in Benetkami. Nesreča se ni nobena prigodila; vendar pa so morali velik strah prestati potniki in izletniki, ki so bili na morju. 160 letoviščarjev iz Gradeža ni moglo vsled prevelikega viharja priti v gradeški zaliv in so se morali po dolgih manevrih pred Gradežem peljati proti Trstu. Ravnotako se je godilo 260 pasažirjem brzoparnika »Venezia«, ki so skoraj vsi dobili morskobolezen.

Vsled nesrečne ljubezni. Iz Trsta poročajo: Predvčerajšnjem ob 11. zvečer je izpila 22letna Berta Rotter v via del Belvedere na cesti v samonimnem namenu neki strup. Prepekljali so jo v bolnišnico. — Skoraj ob isti uri si je 22letna Tasila Boecacini v svojem stanovanju v via Allessandro Manzoni št. 20 prerezala žilo na levi nogi. Samomorilko so še pravočasno rešili. Vzrok — nesrečna ljubez.

Blazen dezertier. Iz Trsta poročajo: Vojaška oblast je izvedela, da se nahaja Jožef Sosich, ki je pred kratkim dezertiral od mornarice, v tukajšnji splošni bolnišnici. Predvčerajšnji je prišla policija, da aretirata dezertierja. Ta pa se je tako prestrašil, da je zlezal.

Zopet izgnani laški bratci. Iz Trsta poročajo: Te dni je policija zopet izgnala in čez mejo transportirala osem nevarnih regnicolov. Lep eksport!

V pijanosti se je ustrelil. Iz Pulja poročajo: V Krmpotičevi tiskarni je delal kot knjigovez že trinajst let Karel Womke. Mož je rad pil in se je v pijanosti že tudi obesil, toda so ga pravočasno še rešili. Pretekli teden pa je prišel zopet vinjen domov. Poslal je ženo v bližnjo gostilno po vino. Med tem pa si je pogol iz revolverja kroglo v desno senco. Bil je takoj mrtev. V Pragi mu živi brat, ki je brančni uradnik, dočim je drugi brat profesor v Frankobrodu.

Nenavadna pasja bolezen. Iz Reke poročajo: Na cesti, ki vodi iz Voloske na Reko, je dne 30. julija ugriznil pes dva gospoda, ki sta se sprehajala v bližini Voloske. Izprva se tuja nista dosti brigala za neznan rani. Kmalu pa sta po vsem životu strašno zatekla in tudi obraz jima je zabuhel. Nijuu stanje je zelo nevarno.

Obesil se iz žalosti za ženo. Z Reke poročajo: V ponedeljek ponoči se je obesil 36letni mizar Andrej Kamenar. Obesil se je iz žalosti, ker mu je umrla žena. Hodil je dan za dnevom jokati na njen grob. Zapustil je dva otroka.

Uboj s škjarjami. Z Reke poročajo: Predvčerajšnjim je skladišni mojster železniškega skladišča št. 13, Valentin Kotaj, ubil mladeniča Ivana Moseitiga, ki je tudi delal v skladišču. Moseitig je s škjarjami rezal listke od vreč. Ker ni delal po volji Kotajevi, mu je ta iztrgal škjarje iz rok ter mu jih vrgel v prsa. Moseitig se je na to mrtev zgrudil, zadet v srce. Kotaja so takoj aretirali.

Podpirajte dijaško podporno društvo „Radogoj“ v Ljubljani.

Proslava petindvajsetletnice in razvitje prapora logaškega „Sokola“.

Mogočno so pretečeno soboto v tiho noč doneli sokolski rogovi, oznanjujoč pomembni praznik logaškega Sokola. Cel teden so se vrli Sokoli z mrzlično naglostjo in z velikim navdušenjem pripravljali, da čim dostojnejše proslave petletnico društvenega obstanka ter razvitje svojega prapora. V telovadnici pa se je že mesece prej podvojilo tiho delo, katerega sadove je hotel logaški Sokol pokazati baš pri javni telovadbi ter tako dokazati, da je vreden sokolskega prapora. Vztrajnost in požrtvovalnost vrlih Sokolov je žela zaslužen plačilo: slavnost je brezdvomno uspela nad njihovo pričakovanje. Kajti tako moralni kakor tudi gmotni uspehi letošnje prireditve je gotovo večji kakor ob priliki I. zleta notranjskih sokolskih društev leta 1908., dasi je bil tedaj obisk vsaj od strani Sokolstva še impozantnejši. Že dolgo nismo bili priča tako živi manifestaciji za sokolsko idejo in takemu narodnemu navdušenju pri sokolski slavnosti na deželi. V sledečem podajamo podrobnejše poročilo: V soboto zvečer je bila napovedana serena pred stanovanjem kumice g. Pepine Sicherlove, kjer se je nabralo vse polno občinstva. Kmalu po določen uri je prikorakalo čez 40 Sokolov, katerim je ob boku stopal naraščaj, noseč lampijone v narodnih barvah. Pevci so izstopili in iz krepkih sokolskih grl so pod vodstvom br. dr. Tollazzija zadonele Ipavčeva »Slovanska pesem«. Hudovernikova »Naša zvezda« ter Novakova »Gorski kraji«. Po končanem obhodu po Gor. in Dol. Logatcu, pri katerem se je Sokolstvo vsepovsod pozdravljalo z navdušenimi Na zdar-klici, so se Sokoli odzvali prijazen vabilu g. kumice, ki je vse povabila na svoj dom ter se v prisrčnih besedah zahvalila za prirejen podoknic. Pri nato se vrščem prijateljskem sestanku v hotelu »Kramar« se je zahvalil br. dr. Tollazzi bratom pevcem, oziroma trobentačem iz Vrhničke, Ljubljane in Idrije, ki so drage volje prihiteli, da sodelujejo pri sereni ter je končno v vznešenih besedah napil g. kumici ter narodnemu žensstvu, ki je Sokolu pripomoglo do prapora. V prijetni zabavi in med veselim petjem je minil ta večer. Napočil je slavnostni dan! Že na vse zgodaj so zavihrale raz hiš zavednih naprednih Logačanov slovenske trobojnice, pozdravljajoč Sokolstvo, ki je po sprejemu ob 2. popoldne na kolodvoru odkorakalo najprej k skušnji za javno telovadbo, nato pa ob pol 4. v Gor. Logatec k razvitju prapora. V izprevedu so se nahajala razven vseh v I. S. Z. včlanjenih društev korporativno tudi sokolska društva iz Vrhničke, Borovnice, Kamnika-Preserja ter zastopstvo S. S. Z. s petimi prapori, na čelu pa je korakala idrijska društvena godba. Izmenoma sta trobila trobentaški zbor vrhniškega Sokola ter S. S. Z. Pri slavoloku v Gor. Logatcu je Sokolstvo v navdušenih besedah sprejel in pozdravil g. župan Punčuh na čelu naprednih občinskih odbornikov. V krepkem govoru se mu je zahvalil br. Avg. Kraigher. Na slavnostnem odru pred Puppisovo hišo, obdanem od ljubkih družic v belih oblekah, je nato kumica v vezanih besedah izročila prapor bratu praporščaku, ki ga je sprejel v varstvo z obljubo, da ga bo čuval kot zenico svojega očesa in da se bo skazal vrednega časti sokolskega praporščaka. Na prapor rdeče barve je kumica pripela krasen moder trak, gđc. Zinka Smoletova pa ga je v imenu logaških naprednih deklet okrasila s prelepim belim trakom v spomin na petletnico ter z željo, da bi se logaški Sokol tudi v bodoče tako krepko razvijal. Zadonele so fanfare, zaorili so navdušeni na zdar-klici in mogočno je zaplapolal v lahmem vetru najmlajši slovenski sokolski prapor ter se pobratil z ostalimi, med tem z lipovimi venc okrašenimi prapori. Divno je bilo v tem svečanostnem trenutku poslušati župnega starosta br. Gangla, ki je v poetično navdahnjenem in globoko v dušo segajočem govoru oral pomen sokolskega prapora ter vzvišen cilj sokolske ideje. Pa tudi vznešene in mogočne besede br. Drenika, ki je govoril v imenu S. S. Z., so nadvse navdušile v ogromnem številu zbrano množico ljudstva, ki je po končani slavnosti odkritih glav zapelo »Hej Slovani!« Pri povratku v Dol. Logatcu so rodoljubne dame iz oken obšipale Sokole s cvetlicami. Ob pol 6. je pričela javna telovadba, ki je pod spretnim vodstvom župnega načelnika br. Novaka uspela nad vse povoljno in zlasti glede izvajanja prostih vaj članov in članic pre-

kosila celo župni nastop v Postojni. V obilnem številu navzoče občinstvo, med katerimi je bilo opaziti mnogo letoviščarjev, je z navdušenim ploskanjem dajalo duška svoji zadovoljnosti pri posameznih izvajanjih vrlih telovadcev. Pri orodni telovadbi, pri kateri je logaški Sokol sam postavil dve vrsti, se je zlasti odlikovala idrijska vrsta, ki je nastopila na krogih. Posebno pozornost pa so vzbujale proste vaje logaškega naraščaja s praporci, ki je po razveljavljenju znanega brumnega sklepa naših klerikalcev prvokrat zopet nastopil. Uspeh javne telovadbe v Logatcu je jasno pokazal, kako vstrajno in smoteno se dela v I. S. Z. za uredničenje vzvišenih idej Tyrša in Fügnerja. Spored sokolske slavnosti je zaključila nad vse živahna ljudska veselica na senčnatem in na večer krasno iluminiranim vrtu hotela »Kramar«. Občinstva je bilo toliko, da je do odhoda prvih gostov vladala povsod prava gneča. Paviljoni, v katerih so s priznanim požrtvovalnostjo stregle logaške narodnjakinje, so bili skoro ves čas oblegani, zlasti oni, kjer se je točila izborna Stepičeva kapljica. Videli si povsod samo veselo in zadovoljno obraze in niti nebo, dasi s temnimi oblaki prepreženo, ni hotelo kaliti navdušenega razpoloženja Sokolov, domačega občinstva in gostov, ki so gotovo z najlepšimi spomini zapustili prijazni Logatec. Logaški Sokol je lahko ponosen na ta svoj tako krasno uspehi praznik. Zato mu pa kličemo: Pod okriljem novega prapora stopaj še bolj krepko in neustrašeno naprej po začrtani poti! Na zdar!

Dnevne vesti.

Še več vojakov! Leto dni je tega, kar je bilo avstrijskemu prebivalstvu naloženo avstro-terško breme. Lani sklenjeni brambni zakon je povečal že itak hudi krvni davek. Do leta 1912. so vzeli vsako leto 135.570 mož k vojakom, po novem brambnem zakonu pa so jih letos vzeli 212.500. Toliko mladih, krepkih fantov odrediti delu na polju ali pri obrti, to ni mala stvar, to se hudo čuti v vsem gospodarskem življenju in to velja seveda tudi ogromne milijone davka. Z lanskim letom je torej določeno, da bodo jemali vsako leto 86.930 fantov več k vojakom kakor prej. A letos si je vojaška uprava zmisllila, da ima še premalo vojakov in da je treba vsako leto vzeti še 40.000 ljudi več! Če to obvelja, bo moral v prihodnje vsak, pa že prav vsak, kdor ni slep ali kruljav, služiti pri vojakih. Že letos so jemali slabotnike in bolne ljudi, kaj šele bo, če jih bodo še več hoteli jemati! Vlada je včeraj razglasila, da hoče od državnega zbora zahtevati, naj dovoli tako občutno zvišanje armade. To se naznanja v času, ko vse naše gospodarstvo trpi na posledica slabe avstrijske politike, ko ni nič za služka in denarja, ko vlada povsod pomanjkanje. Že lani je vlada samo z največjo težavo in z največjim naporom dosegla, da je državni zbor dovolil povečanje armade, letos pojde to še težje, če sploh pojde, kajti za povečanje armade je treba dvetretjinske večine v državnem zboru. Odpor bo na vsak način velikanski, zlasti še, ker ljudstvo tega strašnega bremena, združenega z velikimi denarnimi žrtvami, ne more prenesti.

Slovani na odpuščanje. V zagrebški »Hrvatski«, v glasilu frankovskega krila hrvatske stranke prava, je priobčil bolgarski vseučiliški profesor dr. Miletič članek »Slovani z Neslovani proti Slovanom.« Ta članek zaključuje tako - le: »Ako se sedanja bolgarska kriza reši v smislu Srbov in Grkov, ni dvomiti, da na Balkanskem polotoku ne more biti govora o miru. Bolgarija, oropana možnost, da oživitvori narodne ideale, ne more ostati mirna motritelja trpljenja makedonskih Bolgarov, ki so sedaj na dnevnem redu. O slovenskem čustvovanju Bolgarov vzpriči takšnega zaključka se ne more več govoriti. Sami Makedonci, ki so preje smatrali prodiranje Nemcev v Solun za veliko nesrečo, bodo sedaj tak dogodek pozdravljali kot osvoboditev. Zmaga Srbije — to je smrt ideje slovenske vzajemnosti.« — Ne moremo verjeti, da bi bili nazori, ki jih razvija profesor Miletič v citiranih stavkih, mišljenje vsega bolgarskega naroda. Sicer pa, ali je morda slovenska ideja zakrivila sedanjo veliko bolgarsko nesrečo? Nasprotno je res: katastrofo so zakrivila tisti bolgarski državniki in politiki, ki so se izneverili slovenskemu čustvovanju in ki so se raje vdali zlobnemu tujemu podpohovanju, kakor da bi poslušali na dobrohotne nasvete s slovenske strani! Ako so Bolgari pristopni pametnemu preudarku, bodo se iz svoje sedanje nesreče naučili, da sta blagor in bodočnost bolgarskega naroda tesno zvezana s čim najožjo oslombo na ostale Slovence.

Iz mestnega deklitiškega liceja. Pravi učitelji na mestnem deklitiškem liceju v Ljubljani: Josip Berce, dr. Pavel Grošelj, Ivan Mlačkar, dr. Rudolf Molč, dr. Pavel Pestotnik in dr. Ivan Pretnar so dobili naslov profesorja.

Gofenci dramatične šole slovenskega gledališča v Ljubljani prirede dne 9. avgusta v areni »Narodnega doma« družinski večer z gledališko predstavo. Uprizore »Desetega brata«; iz prijaznosti sodelujeta gg. Grom in Štrukelj.

Dobrodolna gledališka predstava na prostem. Že napovedana gledališka predstava na korist osobju slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani, ki je zaradi zatvoritve tega zavoda brez sredstev in brez angažmana, bo v petek, dne 15. avgusta, na praznik Velikega šmarna popoldne pred desnim traktom parkhotela »Tivoli«, tako da bi imenovani trakt služil kot živa scenarija. Uprizori se srbskega pisatelja Branislava Nušića zgodovinska slika iz trpljenja srbskega plemena pod nasilstvom turških krvolokov »Knez Semberijski«. Igra, ki se je pred mnogimi leti uprizorila tudi na odru slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani in prav letos žela po slovenskih odrih velike uspehe, je nanovo prevedena in predelana po zahtevah uprizoritve na prostem. Akustika izbranega pozorišča je izborna, prostora za igralce v izobilju. Sodelovalo bo v igri do 100 oseb v pestrih srbskih in turških kostumih. Prireditveni odbor, sestojč iz zasebnih gospodov iz izvedenja liških krogov, apelira na slovensko javnost, naj z obilnim posetom te, za nas povsem nove prireditve pomaga domačemu igralstvu olajšati bedo vsaj v toliko, da si bo moglo, rešeno trenutnih velikih težav, po svojih močeh kje najti kruha. Prepričan, da bo slavno občinstvo, ne samo iz Ljubljane, ampak tudi iz njene bližine in oddaljene okolice v dokaz svoje zahvalnosti, rade volje prihitelo na prireditev, katere čisti dohodek se razdeli med bedne slovenske igralce, vabi prireditveni odbor na čim številnejšo udeležbo. Po predstavi, ki bo trajala do poldrugo uro, se vrši na vrtu in v dvorani parkhotela veselica z varijetnim programom, ki ga objavimo pravočasno. Komur je bedno slovensko igralstvo pri srcu, ne izostane od te prireditve, tem manj, ker mu bo ob prav neznanosti vstopnini nudila nenavadne umetniške zabave.

Slovenskemu pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« sta darovala gospa Ana Miholič, soproga kavarnarja »Centrala« 10 K, gospod Ivan Stritar, kavarnar »Avstrie« 5 K. Blagima darovalcem, ki sta se spomnila delavnega društva, srčna hvala!

Odvetniško pisarno umrlega Vencajza prevzame odvetnik g. dr. Božidar Vodusek.

Eksekutivna seja »Osrednjega vsedijaškega podporniškega odbora v Ljubljani« se vrši v torek, dne 12. avgusta ob 2. popoldne v mali dvorani »Mestnega doma«.

Preselitev uradov. Mestni stavbni urad se je preselil v hišo meščanske imovine (stara kresija) v II. nadstropje. Ravno tjakaj se je tudi preselil iz Filipovega dvorca kanalizacijski urad (oddelek mestnega stavbnega urada). Dohod je s Pogarčevega trga in Lingarijeve ulice. — Okrajna bolniška blagajna se je preselila iz Gosposke ulice št. 10 na Turjaški trg št. 4 v I. nadstropju.

Ljubljanske ljudske in meščanske šole je v preteklem letu obiskovalo 5693 otrok, med njimi 5008 slovenskih, 610 nemških in 75 drugih narodnosti; 5075 šoloobveznih in 618 nič več šoloobveznih; 5390 jih je stanovalo v mestu, 303 zunaj mesta; 5282 jih je hodilo v šolo zelo pridno, 299 pridno, 105 manj pridno, 7 zanjkrno; 4886 jih je bilo za višji razred sposobnih, 763 ne, 44 je bilo neizpranih; 5629 jih je bilo rimsko - katoliške veroizpovedbe, 47 evangelicev, 87 drugih ver.

Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tamesečna dražba v juniju 1912 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine in draguljev) in v avgustu 1912 zastavljenih efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) v četrtek, dne 14. avgusta ob 8. do 12. dopoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2.

Nesreča na poti v Rožno dolino. Kar smo prorokovali, se je zgodilo. Vsled zanikarnosti inž. Sogla ter vsled položitve premajhne cevi v jarku pri hiši Arko od strani cestnega nadzorstva ljubljanskega je vsled včerajšnega izdatnega dežja Soglov bazar preplaval »cesto« v Rožno dolino tako, da so mogli pasanti položiti deske, da so prišli čez. Trije kolešarji, ki v temni noči — nimamo namreč nikake razsvetljave, le pri Košenini gori ena brlivka — niso videli deske, so ponesrečili, eden se je celo zvrnil v Soglov bazar. Cev pri Arku je takoj ozka, da komaj zadostuje za odvod

strešne kapnice, ne pa za odvod vode, ki se pri Arku zbira iz vse Rožne doline. Tudi pot od Arka do Begove vile, ki je mestna pot, je voda iz jarkov preplavila in gaziti smo jo morali do členkov, ker jarki niso iztrebljeni, ne mestni, ne železniški in ne Rožnodolski. Voda je udrila v hiše Arko in Učaka, da so bile stranke primorane poklicati policijsko pomoč. Je pač tako, posestniki ob poti v Rožno dolino in Rožnodolce naj makari vzame vrag, da le ni treba »ceste« dokončati. Pri jarku Arka pa naj se vzame, če mogoče še manjša cev. Tako je bilo sedaj pri dvadnevem nalivu, kaj bode še v jeseni pri stalnem deževju.

Ogenj na Barju. Danes okoli 1/41. ponoči je tresčilo v hišo Marije Anzeljčeve na Illovi št. 43, ki je začela goriti. Čuvaj na Gradu je ogenj signaliziral z enim strelom ter s tem alarmiral gasilno in reševalno društvo, ki je bilo s priznano naglostjo na svojem mestu in takoj stopilo v akcijo. Ogenj je sicer precej pokončal, vendar so pa vrli gasilci s svojo energičnostjo preprečili, da ni pogorelo celo poslopje. Celo soba je ostala precej nepoškodovana, kakor tudi drugo zidovje. Zgorela je le greda in kar je bilo v podstrešju, strop pa bode pri hiši še do malega dober. Seveda bi se ognja ne bilo moglo tako naglo pogasiti, ako bi slučajno ne bilo v obližju dovolj vode. Anzeljčeva je bila zavarovana pri zavarovalnici Phönix, a zavarovalnina škode ne krije. Da je tesar hišne stanovanke silno prestrašil, si je lahko misliti, sosebno še, ker ima na to hišo strela nekako posebno privlačno moč. Hiša ima sicer strelovod, a vse nič ne pomaga, kajti v zadnjih letih je v njo že kar štirikrat tresčilo. Splošno pa letos treska v poslopja izredno rado in udari včasih kar z jasnega, kakor da bi strela obhajala kak izreden jubilej.

Poročil se bo v torek, dne 12. avgusta v Kranju gospod Josip Meden, trgovec v Kranju, z gđc. Albino Paplerjevo od tam!

Strela je udarila v sredo dopoldne v hlev posestnika vulgo pri Zidancu, kateri je pogorel; — ubilo je tudi eno goved.

Denuncijantstvo pred sodiščem. Iz Novega mesta se nam poroča od dobro podučene strani glede članka v »Slovencu« z dne 4. avgusta t. l.: »Denuncijantstvo pred sodiščem« sledeče: Ravno sedaj, ko bijejo živinozdravniki boj proti mazačem in mazaškim tečajem, se je predzrnil kandidirani župan sam napisati članek — ali vsaj koga inspirirati tozadevno — v katerem blati novomeškega uradnega živinozdravnika, ki je ravnal edinole po strogo predpisanih zakonih. Enkrat za vselej naj ostane urbi et orbi pribito, da gosp. Zurec ni izšolan živinozdravnik in si tudi ne sme lastiti naslova živinozdravnika, ker on je navaden živinozdravniški pomočnik. Če se pa že tako rad pobaha z naslovom živinozdravnika, bi moral pri Colnarjevem slučaju takoj spoznati kožno bolezen garje, kar spozna že vsak konjski mešetar. Dokazano je, da je bil konj že 29. maja t. l. garjev, takrat ko ga je gosp. Zurec zdravil, in tudi Colnarjevi so že kmalu po nakupu konja (24. februarja 1913) opazili nevarno kožno bolezen. Rano na vratu je pa dobil konj prav vsled srbečice po garjah, ker se je grizel in pri tem zapletel v uzdo. S takim kaznivim postopanjem se prizade ne kmetovalcem občutna škoda, ki ni v nobeni primeri s takozvanim »gratis« - zdravljenjem na dvorišču gostilničarja in župana Zorca. Čisto klerikalna manira je torej, sedaj uradni osebi očitati denuncijantstvo. Na odredbo deželne vlade se je vložila na podlagi zakona o živinskih kugah ovadba in če bi sodnija poklicala katerekoli izvedence že, bi prišlo mogoče od drugega rezultata obravnave.

Umrle je danes, dne 7. avgusta ponoči nenadne smrti gospa Katarina Fat u, soproga gosp. Mat. Faturja, trgovca in župana v Zagorju na Pivki. Bila je vrla narodnjakinja, pridna gospodinja, ljubega soproga in najboljša mati svojim otrokom. Zaradi svojega blagega srca je bila daleč na okoli znana, priljubljena in spoštovana. — Žaluoči narodni obitelji naše najgloblje sočutje!

Kinematograf »Ideal«. V petek, 8. avgusta specialni večer. 1. Industrija plinovih gorilnikov. (Znanstveno.) 2. Janez je lačen. (Humoristično.) 3. Študije iz narave. (Naravni posnetki.) 4. Finklerjeva kravata. (Humoreska.) 5. Zlomljena sreča. (Amerikanska drama.) 6. Špekulant z žitom. (Senzacijska drama Nordiskfilm Co. v treh dejanjih.) — Samo zvečer. 7. Loterijski dobitki. (Veseloigra.) — Jutri v soboto krasna kriminalna drama »Kolo sreče«.

Semenj. V sredo so prignali na semenj 337 konj, 185 krav, 360 volov, 46 telet in 123 prašičev za rejo. Kupčija je bila živahna in je nek tuj

Zid kupil sam 56 volov, katere je plačal za živo tehtane po 86 vinarjev kilogram.

Narodna obramba.

Na Glince. V nedeljo, dne 10. avgusta t. l. gremo pač na Glince v restavracijo Traun, ki ima lep senčnat vrt in na katerem se vrši veselica podružnice C. M. družbe za Vič in Glince. Za vsakovrstno razvedrilo od duhamorne vsakdanjosti in skrbi je preskrbljeno. Vstopnina silno nizka. V služaju neugodnega vremena se vrši veselica v lepem prostornem salonu. Posetimo to veselico v kar največjem številu, saj je namenjena v korist naše slovenske dece. Obenem pa bomo z mnogobrojnim obiskom dali našemu vrtu županu in predsedniku podružnice najlepše zadoščenje za nečuvno razžalitev našega predsednika povodom letošnje procesije. Rodoljubi slovenski iz Ljubljane, Viča, Glince, Rožne doline in okolice na veselo snidenje v nedeljo pri Traunu. —r.

Razne stvari.

* Zopet duhovnik — obsojen. Dne 31. julija je bil pred 13. oddelkom kazenskega sodišča v Neapolju obsojen menih p. Salvator na sedem let ječe in eno leto policijskega nadzorstva, ker je spolno zlorabljal 10- in 11letne dečke. Navadno jih je s sladkarijami izvajal v svoje stanovanje. * Operni pevec Slezak v smrtni nevarnosti, en pevec utonil. Predvčerajšnjim ob 5. popoldne se je na Tegernskem jezeru prebrnil čoln, v katerem sta bila operni pevec Slezak in pevec Sturmfeld. Slezak se je rešil, dočim je Sturmfeld utonil. * Neurje na Ogrskem. Iz Košic poročajo: Predvčerajšnjim se je v Sziksoju in Jagru utrgal oblak, kar je povzročilo veliko škodo. Velik del komiteta Abanj je pod vodo. Železniška zveza proti Miskolczu je pretrgana. Mnogo občin je pod vodo. * Klofač ostane baje v Ameriki. »Slawische Korrespondenz« poroča, da so prišli v Prago poročila, da hoče baje Klofač ostati v Ameriki. Tam bo vstopil v neki finančni zavod ter se popolnoma odpovedal političnemu delovanju.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dogodki na Balkanu.

Konferenca v Bukarešti. Bukarešta, 8. avgusta. V včerajšnji popoldanski seji mirovne konference sta prečitala grški in bolgarski delegat pismeno izjavo, da se je dosegel med obema državama glede mejnega vprašanja popoln sporazum. Nato sta izjavila srbski in Grški delegat, da sta prišla tudi med seboj do popolnega sporazuma in da sta definitivno uredila bodočo mejo med Srbijo in Grško. Konferenca je vzela obe izjavi kot definitivum na znanje. Prihodnja seja mirovne konference se vrši danes popoldne ter bo to najbrže zadnja seja mirovne konference v Bukarešti. Bolgarska demobilizira. — Odrinsko vprašanje. — Nič o reviziji. Sofija, 8. avgusta. Bolgarska vlada je še včeraj evropskim velekanbinetom v posebnih notih objavila, da je dala svojim delegatom nalog, da podpišejo mir. Zaeno je sklenila bolgarska vlada takojšnjo demobilizacijo svoje armade. Nota naglašja, da se je bolgarska vlada k temu odločila v zaupanju na velesile, da prisilijo Turčijo, da respektira londonsko pogodbo glede Odrina in Trakije, ki so jo odobrile tudi vse evropske velesile. Bolgarska vlada izjavlja, da ima popolno zaupanje v odločnost velesil. Poudariti je treba, da nota bolgarske vlade ne vsebuje nikakršne apel na velesile glede revizije mirovne pogodbe v Bukarešti. Revizija mirovne pogodbe. — Avstrija osamljena. Dunaj, 8. avgusta. Oficijozno časopisje tudi danes nadaljuje svoja brezumna izvajanja glede potrebe revizije mirovne pogodbe v Bukarešti ter naglašja stališče Avstro - Ogrske, ki mora mirovno pogodbo svojim interesom primerno prikrojiti. V političnih krogih pa zatrjujejo temu nasproti, da je avstrijska diplomacija v tem vprašanju popolnoma osamljena. Tudi Nemčija in Italija ne želita težavne diplomatske akcije, ki bi jo zahtevala taka revizija mirovne pogodbe ter izjavljata, da se obe državi protivita vsaki separatni akciji katerekoli velesile.

Dunajski diplomaciji se tedaj bliža zopet nova katastrofalna blamaža.

Vest o sklepu miru.

Belgrad, 8. avgusta. Vest o sklepu miru je izzvala tu tem večjo radost, ker so se izpolnile glavne zahteve zaveznikov. Kar se tiče revizije mirovne pogodbe s strani velesil, smatrajo tu večje modifikacije mirovne pogodbe za popolnoma nemogoče. Bolgarska mora priznati, da zavezniki niso izrabili svoje vojaške premoči in na drugi strani mora nositi Bolgarska tudi gotove konsekvence bratormorne vojne, ki jo je izzvala.

Grška in Turčija.

Carigrad, 8. avgusta. Glasom poročil potnikov so Grki zasedli Suili in korakajo proti Otrakeju, kjer stoji Bolgari. Grški poveljnik v Deagaču izjavlja v posebnem manifestu, da delujejo Grki in Turki sporazumno. Neki grški štabni častnik je dospel v turško glavno taborišče.

Brajla, 8. avgusta. Tukajšnje paroplovne družbe so dobile obvestilo, da smejo grške ladje od včeraj naprej zopet skozi Dardanele.

Po sklenjenem miru.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) V predvčerajšnji seji mirovne konference je ministrski predsednik Majorescu sporočil, da sta avstro - ogrski in angleški poslanik sporočila verbalno noto svojih vlad, v kateri pravijo, da si pridržujejo pravico presoje odločb konference o točki, ki se tiče Kavale. Majorescu je izjavil, da bodo tudi ostale velesile dale svojim zastopnikom slične instrukcije ter je prošil zaveznike, da naj pokažejo dobro voljo, da pride do sporazuma. Omeje naj svoje zahteve v mejah možnosti. Venizelos je izjavil, da na izraženo željo velesil ne more odgovoriti ničesar, ker pričakuje še brzojavko kralja. Pasić je odgovoril, da je Srbija že dovolj žrtvovala in da se po tej vojni ne more odreči Strumici in Radovištu, zlasti ker se nahaja poleg drugih ozirov Strumica v bližini varstvene železnice. Pustiti Strumico, bi pomenilo izpostaviti to pot nevarnosti. Srbija noče izrabiti do skrajne meje situacije Bolgarske, ki ostane tudi če izgubi omenjeno ozemlje, po tej vojni še vedno večja, kakor ostale balkanske države. Končno se je Pasić zahvalil Romuniji za trud za sklenitev miru ter je izjavil, da je Srbija prinesla mnogo žrtv, zato mora dobiti teritorialne kompenzacije in da je pravično, da dobi Srbija čim večji del makedonske zemlje. Bolgari dobe oblast nad reko Strumico.

V včerajšnji seji se je razpravljalo o demobilizaciji. Sklep miru je bil proglašen predvčerajšnjim ob pol 8. zvečer. Velika množica ljudstva je čakala delegate pri odhodu.

Ko se je predvčerajšnjim popoldne končala seja, je izpregovoril minister prosvete nekoliko srčnih besed srbskim delegatom ter jim čestital k zaključanju miru ter jih je spominjal na bukareštanski mir iz leta 1812.

Listi prireajo posebne izdaje, godbe igrajo po vseh trgih v Bukarešti srbsko himno.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) Glede revizije mirovne pogodbe s strani velesil piše »Universul«, da je obča želja, da se istočasno likvidirajo vsa vprašanja in da se mir istočasno podpiše. Dejstvo, da si hočejo prihraniti velesile odločitev v vprašanju Kavale, označujejo gotovi krogi kot sredstvo, da se bolgarskim odgovornim krogom olajša odstop Kavale.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) V včerajšnji plenarni seji je bilo sklenjeno neomejeno premirje in izvoljena komisija za redakcijo mirovne pogodbe.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirno poročilo srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) »Samouprava« prinaša oficijozen članek, v katerem pravi: Mir, sklenjen v Bukarešti, je zagotovil princip ravnosti na Balkanu ter je zadovoljil vse balkanske države. Tudi bolgarski politiki bodo pri treznem presojanju položaja prišli do prepričanja, da zavezniki niso ravnali krivično. Dejstvo, da garantira nova mirovna pogodba trajni mir na Balkanu, jo v odlični meri razločuje od rezultatov veleposlaniške reunije, ki se je dostikrat dala vesti od obzirov, ki leže izven Balkana, med tem ko so bili za konferenco v Bukarešti merodajni le oziroma stvarne potrebe balkanskih narodov in držav. Zato bodo ostali rezultati konference v Bukarešti trajnejši, kakor rezultati veleposlaniške konference. Zaključek miru lahko zadovolji tudi Evropo, ker se je primerno oziralo pri vseh sklepih na interese velesil.

Bukarešta, 8. avgusta. Povodom sklepa miru v Bukarešti je cesar Viljem brzojavno čestital kralju Karlu.

Revizija mirovne pogodbe.

Bukarešta, 8. avgusta. Z ozirom na vest inozemskih listov, da bo bolgarski protest sprejet v posebnem aneksu k mirovnemu protokolu, se naglašja, da bodo vsa vprašanja, ki se ne tičejo neposredno mirovnih pogojev, zaznamovana samo v sejemem protokolu.

Kelmoraj, 8. avgusta. »Kölnische Zeitung« piše, da bo evropska konferenca uredila vsa sporna vprašanja, ki so ostala po sklepu miru v Bukarešti. (Ostalo ni nerešeno niti eno vprašanje. Op. ured.) Trdi se, da je londonska veleposlaniška konferenca sklenila, podvreči mir, sklenjen v Bukarešti, reviziji Evrope.

Turčija in odrinsko vprašanje.

Carigrad, 8. avgusta. Na noto velesil glede odrinskega in trakiskega vprašanja bo veliki vezir v ponedeljek ustno odgovoril veleposlanikom. Zatrjuje se, da bo Turčija vztrajala na svojem stališču glede Odrina.

Nemčija podpira Turke.

Pariz, 8. avgusta. V političnih krogih so mnenja, da je skupni korak velesil pri Turčiji radi Odrina in Trakije brez večjega pomena, ker je znano, da Nemčija podpira Turčijo v odrinskem vprašanju in je tudi nasprotna vsaki reviziji bukareške mirovne pogodbe.

Rusko vprašanje na Dunaju.

Dunaj, 8. avgusta. V tukajšnjih političnih krogih zatrjujejo, da je Rusija na Dunaju dala vprašati, kakšno stališče zavzema Avstro - Ogrska glede svoje zahteve po reviziji bukareškega miru.

Bolgarski poslanik proti reviziji mirovne pogodbe.

Pariz, 8. avgusta. Listi javljajo, da se je tukajšnji bolgarski veleposlanik dr. Stančev izrazil proti reviziji v Bukareštu sklenjene mirovne pogodbe.

Nove težkoče pred podpisom mirovne pogodbe.

Bukarešta, 8. avgusta. Med Srbi in Bolgari so se pojavile nove težkoče v zadevi šolskega in cerkvenega vprašanja. Bolgarska hoče ureditev po principu medsebojnosti, Srbija pa želi gotove praktične modifikacije tega principa.

Bolgarska zahvala Avstriji.

Bukarešta, 8. avgusta. Po včerajšnji seji mirovne konference je posetil bolgarski delegat Tončev avstrijskega poslanika princa Fürstenberga ter se mu zahvalil za podporo Avstrije tekom mirovnih pogajanj. Tončev je poudarjal, da se je le Avstriji zahvaliti, da so Srbi popustili v vprašanju Strumice.

Revolucionarno gibanje na Bolgarskem.

Frankobrod, 8. avgusta. »Frankfurter Zeitung« javlja iz Belgrada: Bolgarski ujetniki pripovedujejo, da se je po vsi Bolgariji pričelo nevarno revolucionarno gibanje.

Umikanje romunske armade iz Bolgarije.

Bukarešta, 8. avgusta. Romunske čete so se že jele polagoma umikati z bolgarskega teritorija. Radi potrebne karantene pa se popolna demobilizacija ne bo mogla izvesti pred potekom enega meseca.

Romunski parlament.

Bukarešta, 8. avgusta. Parlament bo sklican meseca septembra, da odobri mirovno pogodbo.

Revizija mirovne pogodbe.

London, 8. avgusta. »Daily News« poroča, da so vse velesile, izvzemši Nemčije, za revizijo bukareške mirovne pogodbe. Neki ruski diplomat izjavlja, da Rusija zahteva spremembo one točke mirovne pogodbe, ki določa, da pripada Kavala Grški.

Rusija se pridružuje avstrijskemu protestu.

Dunaj, 8. avgusta. »Neues Wiener Tagblatt« javlja, da je Rusija obvestila romunsko vlado, da se pridružuje avstrijskemu protestu proti oni točki mirovne pogodbe, ki prisilja Štip, Kočano in Kratovo Srbiji.

Turčija in trakiska vprašanja.

Carigrad, 8. avgusta. Včeraj se je vršil ministrski svet, ki je razpravljalo o identični noti velesil.

Sofija, 8. avgusta. Po vestih iz Trakije, so požgali Turki kraje Drančevo, Lefke, Enje in Karahadir.

Carigrad, 8. avgusta. Francoski podpolkovnik Foulon je imenovan za orožniškega poveljnika v odrinskem vilajetu.

Vprašanje Egejskih otokov.

London, 8. avgusta. V zadnji seji konference veleposlanikov je vprašal francoski veleposlanik Cambon markija Imperijala brez ovinkov, ali je Italija pripravljena takoj izročiti Grški otok Rados. Marki Imperial je nato prebral izjavo italijanske

vlade, da bo italijanska vlada izročila Turčiji zopet Egejske otoke, ko bo turška vlada odpoklicala iz Cirenaike vse svoje častnike in vojake. Avstro - ogrski in nemški veleposlanik sta takoj pritrdila markiju Imperialiju, angleški zastopnik pa je smehljajoč se molčal. Ruski veleposlanik je izjavil, da se bo rad pridružil mnemu večine. Cambon je nato izjavil, da noče dvomiti o lojalnosti italijanske vlade. Vprašanje je samo, ali odgovarja taka odgoditev zadeve do izpolnitve pogodbe v Lausanni mirovnim interesom velesil ob Sredozemskem morju. Če dovoli konferenca, se bo informiral o mnenju svoje vlade.

Atene, 8. avgusta. Admiral Konduriotis je bil odpoklican kot vojaški gubernator Egejskih otokov in podrejen direktno vojnemu ministru. Grške mornariške posadke na Egejskih otokih bodo odpoklicali.

Na bojiščih.

Belgrad, 8. avgusta. (Izvirna brzojavka srbskega tiskovnega urada »Slovenskemu Narodu«.) Poveljnik srbskih čet pri Vlasini javlja, da so prekoračile bolgarske patrulje demarkacijsko črto in da plenijo po nevtralnem ozemlju. Poveljnik je izdal povelje, da se to plenjenje prepreči.

Kolera.

Belgrad, 8. avgusta. Kolera povsod pojema, celo v vojaških bolnišnicah. V Belgradu je samo še 42 za kolero bolnih. Avstrijski bakteriologi so odpotovali v Kočano in Štip.

Carigrad, 8. avgusta. Tu sta se prigodila 2 slučaja kolere.

Albanija.

Dunaj, 8. avgusta. Iz albanskih krogov se poroča, da je Isa Boljetinac nabral v Draču mnogo streliva in orožja in da organizira roparske čete, ki naj vpadejo v kosovske srbske pokrajine. Isa Boljetinac namerava vzbuditi med Albanci v bivšem Kosovskem vilajetu revolucionarno gibanje.

Skader, 8. avgusta. Predsednik mednarodne komisije, angleški admiral Burney, je dal razglasiti, da so velesile povzdignile Albanijo v kneževino.

Volitve na Goriškem.

Gorica, 8. avgusta. Na včerajšnjem zborovanju veleposestva so bile sprejete kandidature Matije Rutarja, dr. Franka in dr. Gregorčiča. Kandidatura Rutarja je bila sprejeta z 32 proti 11 briškim glasovom. Teh slednih 11 glasov je dobil Bric Cucciatii. Briški zastopniki so se nato demonstrativno odstranili z zborovanja. Presenečenja tedaj niso izključena. Obenem se je soglasno sklenilo, da se morajo vsi neodvisni kandidati truditi za složno delovanje.

Uradno se je izid volitev konstatiral včeraj ob 3. popoldne na glavarstvu pred volilno komisijo. Slovinci so podali protest proti veljavnosti volitev, ter navajali, da se je volitev udeležila cela vrsta neupravičencev. Predsednik je pritožbo sprejel in jo prečital. Bled in ves besen je hotel pritožbo zavrniti. Nato je podal Piccinini v imenu laške klerikalne stranke ustmen protest ter predlagal, da se suspendira seja osrednje volilne komisije, ker rezultat volitev v Gorici ni definitivni, volili so namreč tudi neupravičenci, ki so bili že zaradi zločina obsojeni in podobno. Opozoril je tudi, da je v zadnji seji glavne volilne komisije v Trzinu predsednik Toman hotel anulirati volitve zaradi pritožbe, češ, da manjka na volilnem zapisniku en podpis. Toliko vsaj velja tudi v Gorici.

Predsednik ga je zavrnil, češ, da so to bedarije.

Piccinini pa je odgovoril, da mora kot predsednik nepristransko vršiti svoje dolžnosti, sicer se bo on takoj odstranil.

Podpredsednik Pinavcig je zaklical: Kdor hoče, naj le gre, naka je Piccinini vzel klobuk in se odstranil.

V italijanskem liberalnem taboru je napravil protest Slovencev velik vtisk, ker čutijo, da ima deželni zbor o stvari nadalje govoriti ter da je bila slava zmage, na katero so se že s takim pompom pripravljali prežgodnja. Po volitvi so pripravili veliko manifestacijo in Bombigu že naročili velikanske šopke. Na telovadnem trgu bi se imela pričeti manifestacija, ki jo je pa nevihta preprečila. Le majhne gručice so klicale »Eviva Gorizia italiana!« in slično.

Suspendirana goriška mestna uprava.

Gorica, 8. avgusta. Danes zjutraj se je izvedela novica, da je goriškemu municipiju odvzet prenešen delokrog in izročen glavarstvu. Velike važnosti je to dejstvo, ker se je municipij upiral temu, da bi izdal tudi najmanjši odlok v slovenskem jeziku. Vzet je občini tudi obrtni refe-

rat, kar je velike važnosti za Slovence, ker je mestna uprava dajala do sedaj samo Italijanom koncesije, Slovence pa je povsod izpodirala in šikanirala.

Trst, 8. avgusta. Današnji primorski naredbeni list publicira odredbo notranjega ministrstva z dne 4. julija 1913, ki odvzema mestnemu magistratu goriškemu vse posle prenešenega delokroga in jih izroča politični oblasti 1. instance okrajnemu glavarstvu.

Odstop grofa Berchtolda.

Pariz, 8. avgusta. »Le Temps« javlja, da bo avstro - ogrski minister zunanjih del grof Berchtold v kratkem odstopil, in pravi, da bo Berchtoldov naslednik ali minister Zaleski ali pa ogrski ministrski predsednik Tisza.

Berchtold pri cesarju.

Išl, 8. avgusta. Minister grof Berchtold je prisel semkaj, da poroča cesarju o najnovejši spremembi v avstro - ogrski politiki.

Komisija na Češkem.

Praga, 8. avgusta. Češki narodni svet je imel predvčerajšnjem posvetovanje, na katerem je sklenil vložiti na ministrskega predsednika, na namestnika in na grofa Schönborna protest proti komisiji v imenu posvetovalnega kolegija čeških okrajev, zveze čeških mest, permanentnega odbora bivših čeških deželnih poslancev in češkega narodnega sveta. Češki okraji in občine bodo predložile enak protest. V kratkem naj se sliče v Prago kongres čeških avtonomnih korporacij, ki naj protestirajo proti komisiji in se naj posvetojujejo o nadaljni češki taktiki.

Praga, 8. avgusta. Češki deželni odborniki so sklenili označiti svoje stališče, da imajo pravico poslovati naprej, s tem, da vložijo na državno sodišče tožbo za nadaljno izplačevanje funkcijskih pristojbin.

Praga, 8. avgusta. Cirkularna nota mladočeške stranke, ki je bila izdana včeraj, izjavlja, da se morajo zlasti mladočeške stranke brigati za vprašanje deželne volilne reforme in da ne smejo prepustiti rešitve tega vprašanja vladi. Zato mora dovesti to vprašanje do novih pravih pogajanj in se mora tam rešiti. Češko-radikalne stranke se morajo jasno izraziti tudi o vprašanju ali hočejo nove konstitucionalne razmere na Češkem izsiliti z razbitjem parlamentarnih konstitucionalnih razmer v Avstriji in ali hočejo, ko so izgubili postavodajno korporacijo in ko je razbila tribuno češke politike, razbiti tudi zadnjo češko tribuno, državni zbor.

Solnograški deželni predsednik.

Praga, 8. avgusta. V kombinaciji za naslednika umrlega solnograškega deželnega predsednika grofa Schaffgotscha pride baje tudi namestnik deželnega predsednika šlezjskega Karel Roth vitez Rathenhorst.

Hrvaško.

Zagreb, 8. avgusta. Baron Skerlec je dospel včeraj zopet v Zagreb ter je zopet pričel s pogajanjmi s hrvaškimi politiki. Včeraj je konferiral s srbskim škofom Gruičem, danes bo konferiral z ustanoviteljem hrvaško-srbske koalicije Supilom.

Zagreb, 8. avgusta. »Srbobran« priznava v polemiki z glasilom Starčevićeve stranke, da je revizija pakta vsled razkola v stranki prava potreba. Koalicija je zato od tedaj zahtevala zaradi izpremenjenih razmer revizijo pakta.

Budimpeštanski višji župan.

Išl, 8. avgusta. Budimpeštanski višji župan dr. Helfay, ki se muči v Išlu, leži v agoniji.

Triletna služba na Francoskem.

Pariz, 8. avgusta. Senat je sprejel z 254 glasovi proti 34 glasovom člen XII. vojaške predloge, ki določa precej visoke denarne podpore rodbinam k vojakom vpoklicanih.

Volitve na Finskem.

Helsingfors, 8. avgusta. Do včeraj so dobili pri volitvah v zemstvo socialni demokrati 217.778, Starofinci 109.293, Svedi 74.183, mladofini 70.133, agrarci 37.628 in krščanski delavci 3450 glasov.

Nevihla v Gorici.

Gorica, 8. avgusta. Včeraj okrog 1/8. je bila nad Gorico grozna nevihta. Utrgal se je oblak, ulice so bile v hipu več centimetrov visoko preplavljene. Škoda je velika. Voda je nanekla tudi velike kupe toče.

Stavka v Trstu.

Trst, 8. avgusta. Danes so pričeli stavkati delavci družbe »Dalmacija«. Družba je najela druge delavce. Bati se je stavke vseh pristaniških delavcev.

Opatija v temi.

Opatija, 8. avgusta. Med snočno nevihto je strela udarila v električno centralo. Posledica tega je bila, da so vse električne luči po Voloski in Opatiji ugasnile.

Društvena naznanila.

Pevci! Povodom veselice ob priliki kongresa v Ljubljani, se je zbralo že več ad hoc sestavljenih pevskih zborov. Odbor za prireditve se obrača tem potom do vseh narodnih pevskih društev, da z ozirom na plemeniti namen veselice dovolijo sojiti članom sestaviti za ta slučaj pevske zборе.

Odsek za prireditev veselice ob priliki kongresa v Ljubljani se obrača z ozirom na plemeniti namen te veselice položiti Ciril - Metodovi družbi na altar domovine lep dar, do vseh rodoljubov s prošnjo, da prispevajo z darili za srečolov. Dobitki naj se pošiljajo na naslov restavraterja g. Keržnika v Narodni dom.

Odbor telovadnega odseka Sokola I v Mostah pri Ljubljani izreka tem potom iskreno zahvalo preblagorodnemu g. dež. poslancu Josipu Turku, ker mu je v skrajni sili priskočil na pomoč in mu radevolje prepustil veselični prostor na Ledini ob priliki njegove III. javne telovadbe, in ga s tem svojim plemenitim dejanjem obvaroval velike gmočne škode ter v prvi vrsti pripomogel, da je ta naša prireditev tako krasno uspela. V nadi, da sprejme te vrstice kot znak naše skromne toda najprišnejše zahvale, mu kličemo krepak sokolski Na zdar! — Odbor.

Telovadni odsek Sokola I. v Mostah vljudo prosi vse one, ki imajo staviti kak račun, bodisi za izvršena dela, bodisi za izposojeni material, ob priliki njegove III. javne telovadbe, da jih pošljejo čimprej na gornji naslov ali naravnost br. Hambergerju, trgovcu na Selu (polg pošte).

Telovadno društvo Sokol v Zagorju ob Savi priredi v nedeljo, dne 27. avgusta t. l. javno telovadbo, spojeno z ljudsko veselico. Bližnja bratska društva se prosijo, da ne prirede na isti dan veselice ter se udeležijo javne telovadbe v Zagorju.

Radeče pri Zidanem mostu. Prostovoljno društvo prireditelj priredilo je 3. t. m. veselico na prostem, ki je vzel slabemu vremenu jako lepo uspela. Za ta krasni uspeh zahvaliti se mora društvo v prvi vrsti našim vrlim sodelujočim, kakor tudi onim gospem in gospodičinam, ki so z raznimi darovi izkazale svojo naklonjenost napram društvu. Dalje pa slavnemu glasbenemu društvu na Zidanem mostu, ki nam je s svojo znano vztrajnostjo držalo vse goste v najboljšem razpoloženju. Slednjič pa hvala tudi vsem cenj. gostom, ki so od blizu in daleč posetili našo veselico in s tem izkazali društvu, ki se ne da vpreči v polit. voz svoje simpatije.

Gasilno društvo v Vipavi name-rava 8. septembra prirediti veselico s tombolo. Dobitki za tombolo bodo lepi in sicer bo glavni dobiček dora-sel bik simodolske pasne. Dalje so dobitki različni stroji, lep koštrun itd. Ker se gre za pomoč društvu pri zidavi prepotrebne doma in nabavi zelo potrebne orodja, se obrača društvo do najširše javnosti za udeležbo pri tomboli.

Gospodarstvo.

— **Podražitev parfumerij in toaletnega mila.** Tovarnarji parfumerij in toaletnega mila so 1. t. m. sklenili, da podraže te izdelke. Kot povod za zvišanje cen navajajo zdraženje surovin, kakor kokosovega olja, eteričnega olja, itd. Ta sklep je stopil v veljavo že 1. avgusta.

— **Sprejem gojenk v gospodinj-sko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.** V prvi polovici meseca oktobra se otvori petnajsti tečaj gospodinj-ske šole. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je rod vodstvom č. č. g. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem splotju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in stroj-nem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se

istotako vežbajo v gospodinj-skem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti pri-vadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, raz-svetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 35 K, ali za ves tečaj 385 K. — Vsa-ka gojenka mora prinesiti po možno-ski naslednjo obleko s seboj: Dve ne-deljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih pred-pasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskr-be v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinj-sko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. le izjemoma, v pose-bnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pis-mo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priloži-ti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 10. sep-tembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinj-sko šolo sprejemajo deklce, ki imajo domo-vinsko pravico na kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejema-le tudi prosilke iz drugih dežel. Prošnje za sprejem bodo rešene med 20. in 25. septembrom.

Javna zahvala.

Štejemo si v dolžnost, da se ob priliki slavnostne otvoritve »Gasil-skega doma« javno zahvaljujemo vsem sodelovalcem, osobito pa brat-skim gasilskim društvom, sloven-skim rudarjem, tukajšnemu Sokolu in ostalemu občinstvu.

Posebno moramo pa še omeniti g. župana Tomo Koprivca, kateri je v imenu občinskega odbora pozdravil došle goste, ter izročil nato klju-če načelniku, g. Janko Levstka za slavnostni govor. »Gasilsko zvezo«, katero so zastopali gg. Vinko Ogo-relec, Josip Turk in Valentin Mikuž, osobito priznanje gre g. Valentin Mi-kužu, tajniku »Zveze« za njegov res pomenljiv govor, kateri je napravil globok vtisk na vse občinstvo.

Nadalje vsem častitim gospem in gospodičinam, katere so pomagale v paviljonih in kuhinji, da je veselica v gmotnem in moralnem oziru tako povoljno uspela.

Sijaj veselice sta tudi strelca topičev gg. Rupnik in Dežman povzdignila. — In baš tako rudniška godba pod vodstvom gosp. I. Ravnikarja.

Torej še enkrat vsem, kateri ste bodisi na ta ali oni način pripomogli k slavnosti, lepa hvala ter vam kli-čemo Na pomoč!

Zagorje ob Savi, 7. avg. 1913.

Josip Rancinger, t. č. načelnik.

Franjo Krenčič, t. č. tajnik.

Darila.

Zavodu sv. Nikolaja so doposla-li od 1. februarja do 31. julija t. l. sle-deči č. g. dobrotniki te prispevke: Tržaška hranilnica in posojilnica 500 K; Jadranska banka, Trgovska obrtna zadruga po 50 K; Posojilnica v Logatcu 40 K; V spomin pok. dr. Jan Rybář daroval g. dr. Otokar Rybář, Centralna posojilnica v Go-rici po 25 K; Kmetiska posojilnica Vrhnika, Posojilnica Maribor, Žu-panstvo sv. Lucija ob Soči, Župan-stvo Podgora v Gorici, Goriška ljud-ska posojilnica po 20 K; dr. Schmir-maul, Reichemburg, Anton Luk, žup-nik, Lovrana, Posojilnica Črnomelj, Županstvo Kastav, Županstvo Za-gorje na Krasu po 10 K; odborniki slov. Čitalnice Maribor, Anton Pe-trič, Urst po 6 K; Županstvo Osek, Vitovlje, Sorli Ivan, Pazin, P. Mi-klavčič, Kočevje, Mislje Peter, Sv. Peter po 5 K; Albin Poznik, Novo mesto, Županstvo Dol pri Ljubljani po 4 K; dr. Pregel, Vuzenica in dr. Ehrlich, Celovec po 3 K; Arhar M., Trst, Mira Engelmann, Josipina Del-kin, Karla Ponikvar, Pavla fločvar, Ana Črnagoj, Franja Eržen, Ema Rohrmann, Ana Gantar, Marija Kmet, Mara Baran, Jožica Trdina, Mara Pfeifer, Marija Heren, Ilka Burger, Malica Hartman, Erna Roz-man po 2 K; Zgavec Marija, Škedenj po 1 K 20 st.; Kramar Alojzija Ko-per 1 K. — Gospica Mici Lapajne, c. kr. učiteljica v Idriji je nabrala med-tamošnjimi damami 43 K, koje so da-rovale istotam sledeče č. g. rodo-ljubke: Sonja Peganova 5 K; Fany Lapajne, Zofija Pirc, M. Stverakova, Fany Papež po 4 K; Mici Lapajne, F. Lapajne, F. Baehler, Jožica Nova-kova po 3 K; Anita Bajželi, P. Tej-ka, F. Primožič, J. Ganglova, Ivan-ka Žižek, Gabrijela Turkova po 2 K; Leni Lapajne 1 K. — Podpisani od-bor izreka prav iskreno zahvalo vsem tem blagim srcem, ki pojmijo namen našega prekornostnega zavoda, kjer se naše brezposelne dekle ob-varuje vsega zla. Zavoda sv. Nikola-ja je potreben vsestranske podpore, in zato prosimo slavno občinstvo in slavne korporacije, naj ga tudi v prihodnje ne zabi, ker zavod se bori vedno z materijelnem stanjem. — Odbor zavoda sv. Nikolaja.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. avgusta: Lucija Kopač, zasebnica, 50 let, Metelkova ulica 4. — Marija Sajovic, žena mizarskega pomočnika, 42 let, Galjeveca 5.

Dne 5. avgusta: Fran Brand-stetter, železniški strojevodja v pok., 69 let, Slomškova ulica 5.

Dne 7. avgusta: Josip Merhar, rejenc, Strelška ulica 15. — Ivan P. Vencajz, sodni svetnik v pok. in od-vetnik, 69 let, Dunajska cesta 17.

Dne 8. avgusta: Ivan Petrič, hla-pec - hiralec, 84 let, Radeckega ce-sta 9.

Dne 4. avgusta: Franc Grdadol-nik, poljski dninar, 39 let.

Dne 6. avgusta: Josip Sedlak, nadučitelj, 46 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Prosim hitro — moram na vlak!

dajte mi vendar šest skatljic Fayeveh pravih sodenskih mineralnih pastilj. Ampak prosim, ja ne ponaredbe. Po-sebno važnost polagam na pastilje, ki se jih rabi v zdravilne svrhe. Fayeve sodenice spadajo k moji naj-važnejši opravi, ker se mora pričaka-vati pri premembi vremena, po premočnem dežjem in pri vetru, na vsak način prehlajenja in ker služijo Fayeve prave sodenice kot idealno odvrtačno sredstvo. Posebni znaki: ime »Fay« in bel kontrolni listek s potrdi-lom županskega urada kopališča Soden n. T.

Dohodki in stroški »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca julija 1913. sledeči promet:

I. Prejemki:

a) Redni prejemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	765 K 84 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 6453 K 12 v	
b) Stajerska 1303 „ 85 „	
c) Koroška — „ — „	
d) Primorska 3710 „ 86 „	
e) Niž. Avstr. — „ — „	
Skupaj	11467 K 83 v
3.) Razni prispevki	12997 K 61 v
Skupaj	25231 K 28 v
b) Izredni prejemki:	
4. Prispevki za obramb. sklad.	2281 K — v
Skupaj	27512 K 28 v

II. Izdatki:

a) Redni izdatki:	
1.) plače, remune-racije učitelj-skemu osebju, razničarčunim.	27484 K 73 v
b) Izredni izdatki:	
2.) naložbe na glavnic, ozi-r. obrambni sklad	2281 K — v
Skupaj	29765 K 73 v
torej primanjkljaja	2253 K 45 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glav-nica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 1. julija 1913.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurz dunajske borze 7. avgusta 1913

Naložbeni papirji.	Denar	Blagovna
4½% majevna renta	81-90	82-10
4½% srebrna renta	85-70	85-90
4½% avstr. krona renta	82-15	82-35
4½% ogr.	81-85	82-05
4½% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4½% k. o. češke dež. banke	85-—	86-—

Srečke.		
Srečke iz 1. 1860 „	449-—	461-—
„ „ 1864 „	655-—	665-—
„ tiske	286-—	296-—
„ zemeljske 1. izdaje	275-—	285-—
„ „ 2. „	247-25	257-25
„ ogrske hipotečne	234-—	244-—
„ dun. komunalne	468-—	478-—
„ avstr. kreditne	474-—	484-—
„ ljubljanske	61-—	65-—
„ avstr. rdeč. križa	51-—	55-—
„ ogr.	31-50	35-50
„ bazilika „	26-80	30-80
„ turške	228-50	231-50

Valute.		
Ljubljanske kreditne banke	415-—	420-—
Avstr. kreditnega zavoda	627-—	628-—
Dunajske bančne družbe	511-50	512-50
Državne železnice	126-80	127-80
Državne železnice	702-75	703-75
Alpine-Montan	912-50	913-50
Češke sladkorne družbe	334-75	335-50
Zivnostenske banke	261-50	262-50

Valute.		
Ceklni	11-43	11-47
Marke	118-05	118-35
Franki	95-70	95-85
Lire	93-30	93-50
Rublj.	253-12 ⁵⁰	254-12 ⁵⁰

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

avgst.	Čas opazo-vanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura v °C	Vetrovi	Nebo
7.	2. pop.	733-0	16-0	sl. vzhod	oblačno
„	9. zv.	734-7	12-3	sr. zah.	nevihta
8.	7. zj.	734-1	11-9	sl. vzh.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 14-8° norm. 19-4°. Padavina v 24 urah 42-4 mm.

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je Bogu vsegamočnemu dopadlo poklicati našega nad vse ljubljene-ga soproga, oziroma očeta, brata, gospoda

Franca Čerin

gostilničarja, posest. in zastopnika zav. družbe „Feniks“

danes dne 7. avg. 1913 opoldne po dolgi, mučni bolezni, previde-nega večkrat s svetimi zakramenti, v starosti 54 let, v boljše življenje.

Pogreb blagega pokojnika bode v soboto, dne 9. avgusta ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Bizovik št. 55, na pokopa-lišče v Štepanjo vas.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi in v več cerkvah.

Dragega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Bizovik, dne 7. avgusta 1913.

Zalujoči ostali.

Že pri otroku

naj se upelje redno konsekvntno negovanje in očiščenje las. Otrok je z občevanjem z igralskimi in učnimi tova-riši izpostavljen najbolj onesnaženju lasišča in nalezanju lasnih bolezni. Pri rednem umivanju glave in las s

Shampooonom s črno glavo

se prepreči prenos lasnih bolezni in se z umivanjem od-stranijo razkrojevalni produkti kože, kakor tudi prah in nesnaga. Obenem se tudi povzdigne naravne funkcije las. Zahteva naj se pri nakupu izrecno »Shampooon s črno glavo« s polegstoječo varstveno znamko in naj se po-naredbe originalnega izdelka kategorično zavrne. —

»Shampooon s črno glavo« se dobiva tudi z jajčnim, s kotranovim in kamiličnim pridatkom, zavojček stane 30 vinarjev (8 zavojčkov 2 K) po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Glavna zaloga za Avstrijo:

Feliks Griensteidl, Dunaj 1/1, Sonnenfelsg. 3.

Edina tvornica: Hans Schwarzkopf, d. d. z o. j., Berlin Nr. 37.

Glasbena Matica v Ljubljani naznanja vsem svojim članom, podpornikom in prijateljem tužno vest, da je danes pre-minul njen velezaslužni častni član gospoda

IVAN P. VENCAJZ

odvetnik in deželno sodni svetnik v p. v Ljubljani.

Ohranimo požrtvovalnemu pospeševalcu slovenske glasbe trajen in blag spomin.

V Ljubljani, dne 7. avgusta 1913.

Odbor.

Dokazano je, da ima 50 do 100% več

jedrnatega mila v sebi Schichtov pralni prašek „Ženska hvala“ nego drugi podobni izdelki. „Ženska hvala“ ne vsebuje nikakoršnih škodljivih sestavin. Izrek: „Največja potrata je kupovati slabo blago“ se ne uiaa pri nobenem drugem predmetu tako dobro, kakor pri pralnemu pr za pranje. Ime „Schicht“ jamči za dobro blago.

Optik in specialist.

LJUBLJANA,

Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688**K. JURMAN**

Optični zavod z električnim obratom.

Optik in specialist.

Selenburgova ulica št. 4.

Za prvovrstno optiko se jamči.
Popravlja se izvršujejo v lastni delavnici.Pravilna lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.

Vodo držečo PLAHTO

(če tudi že rabljeno), za velik lojterski voz,
kupi Peter Strel, trgovec v Mokronogu.

Doktor prava

vešč slovenščine, nemščine, laščine ter
slov. in nemške stenografiježeli vstopiti kot koncipijent
oz. išče sicer primerne mesto.Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega
Naroda« pod šifro: „Doktor prava“.

2789

Za najino podružnico, trgovino z me-
šanim blagom in deželniimi pridelki v
Letušu v Savinski dolini, išče

vodjo

ki naj bode star vsaj 24. let. Nadalje
sprejmeva tudi mlajšega

pomočnika

za trgovino z mešanim blagom. Norbert
Zanier & sin, St. Peter v Savinski
dolini.

2791

Odda se s 1. novembrom na Genti na južno železnico 32 v pritičju lepo solnčno stanovanje

obstoječe iz 1 parktirane sobe z vsemi
pritiklinami in obsežnega vrta. 2751

Napredaj je izvrstno ohranjen harmonij

s premakljivo klaviaturo in basovim
podaljšalom — kakor nov — za nizko
ceno. Eventualno se zamenja z dobro
ohranjenim 2793

pianino.

Pojasnila daje upravnishvo »Sl. Naroda«

Krasno stanovanje

v I. nadstr., 2 sobe z balkonom, pred-
soba, kopalnica in del vrta se odda
za november. — Istotam se odda

nemebl. mesečna soba.

Pot v Rožno dolino štef. 42.

2784

Klavir ali pianino

ne predrag, se kupi. — Ponudbe s
ceno na upravnishvo »Slov. Naroda«.

2207

Lepo pritično

stanovanje

obstoječe iz 4 sob z vsemi pripadki
se odda za november 1913 v Knafljovi ulici 5.
Podrobnosti v upravnishvu »Nar. tiskarne«.

Vajene knape

želi takoj najeti

rudokopno podjetstvo 2760

Prosen & Miltz v Železnikih, Gorenjsko.

Sprejem

korespondenta

ki je obeh deželnih jezikov popolnoma
zmožen in stenograf. Ponudniki, s prakso
v trgovini z žitom in moko, imajo
prednost. Ponudbe, v katerih je na-
vesti dosedanje službovanje, plačilni
zahtevek in dan mogočega vstopa, so
nasloviti na: 3725

Peter Majdič, paromlin Celje.

Resna ženitev.

Državni uradnik, star 30 let, v
nekem narodno ogroženem kraju na
Štajerskem se želi poročiti z gospo-
dično ali mlado vdovo, najraje trgovko
ali gostilničarko z nekaj tisoči pre-
moženja. Tozadevne ponudbe s sliko
in označbo dote se prosi nasloviti pod
šifro „Slovenec“ do 14. avgusta t. l.
na »Prvo anončno pisarno« v Ljubljani
:: Stroga tajnost je zajamčena. ::
2775

Posojila

dovoljuje svojim članom življenjskega od-
delka in sicer: aktivnim uradnikom vseh
kategorij, profesorjem, učiteljem itd., katerih
neobremenjena službina znaša najmanjše
K 300 —, kakor tudi penzionistom s po-
kojnino najmanjše letno K 1400 —, proti za-
znambi na službino, oziroma pokojnino in
proti primernemu poroštvu pod najugodnej-
šimi pogoji na 5—30letno amortizacijsko dobo
2263

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi, katere
generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12
daje nemudoma in brezpla. potrebna pojasnila.

Zdravnik železnica je najboljši liker za želez.

Zdravnik železnica je najboljši liker za želez.

Hiša štef. 119 v Opatiji

z zraven pripadajočo parcelo je
napredaj. 2778Več pove Ivan Belič, Ljubljana, Du-
najska cesta štef. 8.

Koncipijent

s substitucijsko pravico in 2755

stenograf - strojepisec

se sprejmeta v odvetn. pisarni.

Ponudbe z vsemi potrebnimi podatki na
„Društvo slov. odv. in nat. uradnikov“ v Celju.

Učenec

ca. 14 let star, popolnoma zdrav, kre-
pak deček iz poštene rodbine, s pri-
merno izobrazbo, 2747

se sprejme v trgovino z mešanim blagom

A. Pogačnika v Cerknici.

Učna doba 4 leta, obleko in vso oskrbo
dobi v hiši.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo
Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni
vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec.6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc, Dunaj.7-46 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Inomost,
Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

Prešernove slike

predaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Proda se na lepem prostoru

pod Rožnikom št. 277 2730

majhna vila

z 2 stanovanji in lepim vrtom za svoto
13600 K. — Priseli se lahko takoj.

Gostom, ki dohajajo v Trst,

se priporoča

hotel Hinko Kosič

Trst, ulica Carradori št. 15,

5 minut oddaljen od južnega kolodvora,

Restavracija

ulica Carradori 18 (vagal ulice Ghega).

Priporoča se

ANTON ŠARC

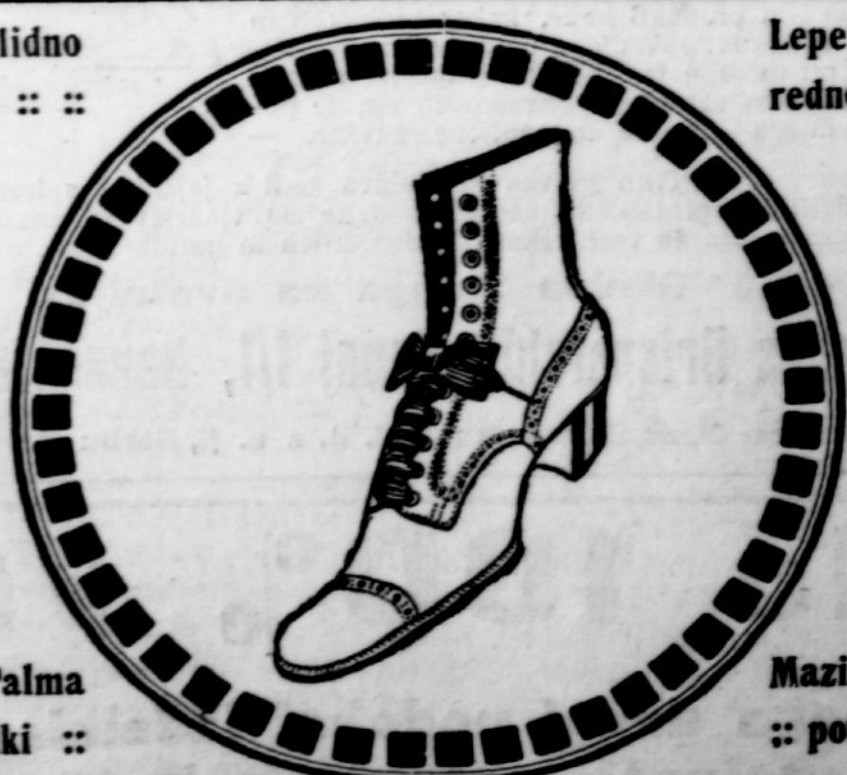
trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

874

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon
št. 85.Se priporoča v izvršitev
vseh tiskarskih del, ka-
kor: časopisov, knjig, tis-
kovin za urade, hranilnice
in posojilnice, cenikov,
okrožnic, jedilnih listov,
mrtvaških listov itd. itd.Telefon
št. 85.Trpežno, solidno
:: blago ::Lepe oblike, iz-
redno nizke ceneK 12⁵⁰K 16⁵⁰Berson in Palma
:: podpetniki ::Mazilo in druge
:: potrebščine ::
Anglo zaloga čevljev, Anton Novak
Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Avstr. amerikan.
:: zaloga čevljev ::
Prešernova ul. 52.
12⁵⁰16⁵⁰
 Naši čevlji po kakovosti,
:: priležnosti in eleganci ::
prekose vsako konkurenco.

 Zaloga slovitih „PALMA“
h podpetnikov.